

Szerkesztőség

Arad, Acsév-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ár: 5 lej.

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Vezércikk egy regényről.

Írta: Dr. Nagy Sándor.

Szokatlan dolog, sőt egyenesen merénylet az újságírás szabályai ellen (minő bátorság ma egy szabályt megsérteni!), hogy első cikkben méltassanak egy regényt, holott a szépirodalmi művek kritikája csak a tárca-vonalon alul foglalhat helyet, ezen felül azonban betolakodás idegen birtok-állományba, ami talán a fiatalok beavatkozását tenné indokoltá. Amde, midőn most Tabéry Géza „Tűzmadár” című regényéről emlékezem, a politikai gondolatoknak és kisebbségi jövőnk feladatainak oly bőséges gazdagsága tárul fel előttünk, hogy abból tíz vezércikknek tárgyát lehetne könnyen előszedegetni. E regény megjelenéséről sokan, magyarok nem tudunk és csak a napokban hívta fel reá figyelmünket egy újság. Megszereztem a regényt és olvasni kezdvén addig kezeimből letenni nem tudtam, míg utolsó szaváig el nem érkeztem. Gyönyörű magyar nyelvezet, följötte érdekes és izgalmas történet keretében a kornak és a közállapotoknak megdöbbentő képe és felséges ironiája, az emberi lélek szenvedélyeinek mesteri rajza és hemzsegő aforizmák, melyek az élet ismeretének tanulságai és egy-egy mondatban oly mélységeket és magasságokat tárnak fel, mint Flaubert aperçu-ja a „Madame Bovary”-ban, melyet a világ legjobb regényének tartanak, — ime ezek a „Tűzmadár” jellemző vonásai, de tartalmát elmondani nem szándékozom, el kell azt olvasnia minden magyar embernek, én ehelyütt csak tanulságokat akarok belőle leszárnai a közéletnek és magyarságunknak.

Az bizonyos, hogy soha nem volt oly féktelen a gyors meggazdagodás vágya „seftelés”, sőt „szédclgés” árán sem, mint napjainkban. Míg egyfelől tizezrével vannak az állásukat veszített vagy neveltségesen csekély nyugdíjból tengődő magyar köztisztviselők, kik egész életüket az állam becsületes szolgálatában töltötték el és a társadalom créme-jét alkották, míg általános a nyomor. — másfelől az emberek egy csoportja vad és kíméletlen következetességgel valósítja meg Guizot tanácsát: „enrichissez vous — gazdagodjatok!” És a tisztességes megélhetésnek közös érdeke kell, hogy a legfőbb motora legyen annak, hogy a mesterségesen táplált szovinismus hangzatos frázisait eltüntetve, az itt élő összes népeket szeretettel-teljes megértésben egyesítse.

Amde kétségtelen, hogy egy kisebbség csak úgy küzdhet meg az uszítókkal, ha önértzetesen, zárt sorokban állhat jogainak védelmére. Azoknak, kik fajuk többségével szembehelyezkednek, nincs igazuk, a nemzettel szemben nem is lehet soha igazuk, mert ennek elismerését csak idegenektől nyerhetik el, kik őket kihasználják és kárörvendően a markukba nevetnek. „Győztél Róma!” kiált fel Coriolan, akiből elbukásra szánt, tragikus alakot csinált Shakespeare, ez pedig meglehetősen értett a mesterségéhez. Alapigazság, hogy nemzetének csak az lehet effektív hasznára, aki vele marad elválaszthatatlan közösségben. Hiszen még a nemzet legkiválóbbjai is, ama nagy emigránsok, akik a nemzeti közérzülettel megegyezően hagyták el hazájukat és a külföldön éltek le életüket, elvesztették befolyásukat a nemzet irányítására. A magyar történelem két ilyen emigrációt ismer: Rákócziét

1711-ben és Kossuthét 1849-ben, s bár őket a legtisztább hazaszeretet üzte az emigrálásba és nemzetöknek méltán maradtak bálványai, kikapcsolódtak a nemzet napi életéből, mert az élet aktualitása hatalmas léptekkel dübörög előre és a multat csak mint dicsőséges vagy fájó emlékezetet veszi fel haladásának tényezői közé. Akik nem területileg válnak el nemzetüktől, de annak egységét megbontják, sőt még arra is vállalkoznak, hogy más pártok érdekeit mozdítják elő: lelkiileg távolodnak el mind inkább saját fajuktól, — ezt a feltartóztatlan pszichikai folyamatot mostanában megfigyelhetjük. A „Tűzmadár” remekül fosti meg Kajetánnak, a „komisz és szájas renegátnak” undorító alakját, akit min-

denki elkerül, mint a hélipoklost.

Az írók és költők mindig rossz politikusok voltak. Victor Hugo akkor ártotta be magát a politikába, mikor állást foglalt a dec. 2-iki napoleoni államcsiny ellen, holott ez a franciák nagy többségének óhajta volt, Dickens, Anatole France visszahúzódtak a politikától, Jókainak soha meg nem bocsátották a véderővitában tartott impolitikus beszédét és Herczeg Ferencet csak a Tisza István barátsága tette szerencsétlen politikussá. Tabéry Géza önzetlen meggyőződésből, de téves politikai felfogásból hagyta el a Magyar Pártot, ám idegen pártokat soha nem támogatót, — saját regényéből kell levonnia a tanulságot, hogy oda visszatérjen.

Lemondott a CFR. diktátora.

Perieteanu vasutügyi államtitkár meglepetésszerű távozása. — Nagy reformok készülnek a CFR.-nél. — Sokezer vasuti hivatalnok elveszíti az állását. — Megint fenyeget a vasutasok örök réme — az áthelyezés.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i munkatársának távirata.) Amíg arra várunk, hogy bekerüljünk a román vasutak legfőbb tüzéjéhez, végighallgatunk az előszobában egy beszélgetést.

— Mondja kérem, szól az egyik ur, aki szintén kihallgatásra vár, ön hogyan fogja szólítani Perieteanu-t? Azt a törvényi, mely az Averescu-kormány alatt a vasuti ügyeket egy közlekedésügyi államtitkárság hatáskörébe utalta — a liberálisok a most lefolyt rendkívüli ülészakon eltörölték és visszaállították a régi törvényt, mely a vasuti ügyeket megint a vezérigazgatóságra ruházta át. Azonban ez a törvény még nem jelent meg a hivatalos lapban, mert a régens-tanács — senki sem tudja, hogy miért — még nem szentesítette ezt a törvényt. Tehát most senki sem tudja, hogy Perieteanu-t államtitkár vagy vezérigazgató urnak kell-e szólítani.

A két ur közül az egyik most kerül sorra és a félig kinyitott ajtón keresztül kihallgatjuk, hogy messziről üdvözlö az államtitkár-vezérigazgatót:

— Jónapot kívánok, domnule Perieteanu... Ez az ur a két eshetőség közül a harmadikat választotta...

Tulsok a hivatalnok...

Amikor végre mi is sorra kerülünk, Perieteanu vezérigazgató a vasut átszervezéséről a következőket jelenti ki:

— A vasut átszervezéséhez először is pénz kell, sok pénz és ha van pénzünk a régi vasuti kocsiakat, a régi sineket kicserélni, akkor olyan személyzetről kell gondoskodjunk, amely ezt a most már jó technikai felszerelést jól ki is szolgálja és épségben tartja. Tehát az átszervezés két irányban fog megindulni. Az első a technikai és a második a személyzeti. Hogy a technikai felszerelést lehetővé tegyük, az őszi parlamenti ülésen tárgyalás alá kerül egy nagyobb külföldi kölcsön ügye, melyet lehetőleg úgy vesszük fel, hogy hosszabb idő alatt fizethessük vissza. Ezt a kölcsönt tisztára arra fogjuk fordítani, hogy az elavult kocsiakat és egyéb technikai felszerelést felírassuk. Ami a tisztviselő-kérdést illeti, én azt hiszem, hogy ezt a hatalmas gépezetet kevesebb, de jobban fizetett emberrel jobban el lehetne látni. Majdnem másfélszáz ezer alkalmazottja van ma a vasut-

nak és a legtagabb számítás szerint is — mincson ennyi emberre szükségünk.

A vasutasok réme — az áthelyezés.

Ha valaki ismeri a vasutak szervezetét, az jól tudja, hogy dacára annak, hogy több alkalmazottunk van, mint amennyire tényleg szükségünk van, mégis egyes helyeken hiányzik a tanult személyzet. Ennek az oka, hogy minden vasutas kézzel-lábbal tiltakozik az áthelyezés ellen. Talán meg is lehet érteni némiképen e tiltakozásokat, hiszen mi magunk is belátjuk, hogy az eddig fizetett lakbérből a vasutas nem igen tudott rendes lakást tartani és főleg nem akkor, ha áthelyezve, egy idegen városban kellett lakás után nézni. Azonban megpróbálunk ezen az anomálián is segíteni és akkor semmi akadálya sem lesz annak, hogy mindenkit odategyünk, ahol rá tényleg szükség van. Pontos tervek szerint a szükséghez mérten fogjuk az áthelyezések nehéz kérdését megoldani.

Románia legrosszabb üzlete a vasut.

Mindenki előtt ismert dolog, hogy a vasut ma óriási deficittel küzd. Szinte elképesztő az az összeg, amelyet az állam évenként ráfizet a vasutra. Pedig igenis van mód arra, hogy a vasut jó üzletté is váljon, vagy legalább is ne negatív mérleggel zárja az évet. Persze szisztematikus munkát kell folytatni és nem szabad követnünk azt a lehetetlen pazarló gazdálkodást, ami nálunk az előbbi kormány alatt folyt. Ha az ősszel az új organizációs terveinket elfogadja a parlament, akkor hozzá kezdhetünk terveink megvalósításához és lábra állítjuk a vasut óriási szervezetét.

A fenti nyilatkozatot bizonyosan nagy nyugtalansággal fogják azok a magyar vasutasok olvasni, akik még megmaradtak a vasut szolgálatában. Mert hiszen az elmúlt kormányok alatt is voltak hasonló áthelyezési tervek és valami csodálatos módon az áthelyezéseket mindig a magyar vasutasokkal kezdték meg. Vajjon Perieteanu radikális terveit is a magyar vasutasok bőrén fogja kipróbálni?

Perieteanu államtitkár váratlan lemondása.

Ezek a nagyszabású tervek azonban — mint bucuresti-i tudósítónk egy később érkezett táviratában közli — úgy lehet, hogy egy

egészen váratlan fordulat következteben alig-ha jutnak a megvalósulás stádiumába. Közben ugyanis az történt, hogy Perieteanu vasúti államtitkár lemondott állásáról. Bár az elmúlt napok eseményei következtében az előrelátható is volt, különösen politikai körökben mégis csak nagy meglepetést kellett Perieteanu közlekedésügyi adminisztratív államtitkár tegnap történt hirtelen lemondása. Perieteanu tegnap délből ugyanis váratlanul megjelent Bratianu Ionel kormányelnök előtt, akinek benyújtotta lemondását, amit a kormányelnök sajnálkozással elfogadott. Mint ismeretes, Perieteanu és a kormányelnök között a CFR. reorganizálásáról szóló törvény következtében beállott személyi változások körül bizonyos nézeteltérések merültek fel, a miért aztán Perieteanu magára nézve levonta a nézeteltérések konzekvenciáit s miután már előzőleg amugy is hosszabb szabadságot kért, tegnap végső elhatározásra jutott és önként távozott a közlekedésügyi államtitkárság éléről. Mint a Cuvantul értesült, Perieteanu határozott állást foglalt egyes személyek — többek között Tancred Constantinescu — megbízása ellen s általában a CFR. tisztviselői

létszámának csökkentését tüzte ki céljaink. Szerinte nagyobbarányu leépítéssel és egyes igazgatóságok és üzemvezetőségek megszüntetésével helyre lehetett volna állítani az államvasutak költségvetésének egyensúlyát és el lehetett volna kerülni a ráfizetést. Miután pedig — írja a lap — ebben a kérdésben Bratianu Ionelnek aggályai voltak, Perieteanu inkább visszaadta megbízását, semmint hogy ekálljon kitűzött célja keresztülviteléért.

El is búcsúztatták Perieteanut.

A közlekedésügyi minisztérium ma bankettet adott Perieteanu volt államtitkár tiszteletére, aki ma Karlsbadba utazott. A CFR új szervezeti törvénye ma megjelent a Monitorul Oficialban. A jövő héten kinevezik az új igazgatóságot, amely megválasztja az új vezérigazgatót. Biztosra vehető, hogy Perieteanu nem vállalja ezt a tisztséget, amelyet valószínűleg Theodorescuval, a petrozsényi társaság igazgatójával fognak betölteni. Perieteanu ma délből tájékoztatta a CFR igazgatóságát lemondásának okairól, egyben rámutatott az államvasutak súlyos helyzetére. Valószínű, hogy Tancred Constantinescu lesz az igazgatónác új elnöke.

Megkezdődött az új vizsgálat Arad tanácsa ellen.

Milloteanu vezérfelügyelő szigorú rendelkezései a városházán. — Felüggesztéssel fenyegetett városi főtisztviselők. — Csütörtökön fejeződik be a pótvizsgálat. — A vezérfelügyelő nyilatkozata.

(Arad, augusztus 13.) Ma reggel megkezdődött az aradi városházán az újabb vizsgálat. Milloteanu Misu belügyi vezérfelügyelő reggel 9 órakor megjelent dr. Angel István polgármester hivatalában és közölte a polgármesterrel, hogy a belügyminisztérium megbízásából pótvizsgálatot tart a tanács működése ellen. Felmutatta megbízását, majd megkérte a polgármestert, hogy álljon rendelkezésére a vizsgálat egész folyamán. Ezzel a formalitással megkezdődött a városházán rövid időközben immáron a harmadik vizsgálat.

A vezérfelügyelő elsősorban igen szigorú rendelkezést adott ki. Felszólította a szolgálati főnököket, hogy déli 2 óráig fenntartott tartózkodjanak hivatalukban, hogy állandóan rendelkezésre állhassanak és egyben közölte, hogy azt a szolgálati főnököt, aki nem tesz eleget a rendelkezésnek, azonnal felüggeszti állásából. A vezérfelügyelő ezután bekérte az egyes tanácsülésekről szóló jegyzőkönyveket, amelyet tüzetesen átvizsgált. Ezután Dirlea Vazul gazdasági tanácsos referálta el felszólítására a Sipocs Mladin-féle gáji házvételek. Ezeket az aktákat is áttanulmányozta, majd Berzovan Jánost, a pénzügyi szolgálat főnökét kérte be, aki a költségvetésről és az ezzel kapcsolatos ügyekről nyújtott Milloteanu vezérfelügyelőnek felvilágosítást.

A ma megkezdett harmadik vizsgálatnál kapcsolatban különben városi körökben ma arról beszéltek, hogy Milloteanu vezérfelügyelő a tanácsválasztás és az alakuló ülésre is kiterjeszti a vizsgálatot, miután — úgy hírlik — itt is szabálytalanságok történtek. Egyesek arról is tudtak, hogy különösen a tanács összetételére ellen emelnek hivatalos részről kifogást és ez az ellenvetés a közigazgatási törvény ama paragrafusán alapul, amely kimondja, hogy rokonok, vagy férj és feleség nem választhatók meg ugyanabban a tanácsban. Az aradi tanácsban ellenben — mondták a jól informáltak — két eset van arra, hogy sógorok foglalnak helyet a tanácsban és ugyancsak két esetben férj és feleség. Városi hivatalos körökben azonban mindjárt leszögezték, hogy az utóbbi eset nem képezhet vádat, miután mindkét tanács tag felesége már lemondott a tisztségéről, így Goldis Lászlóné és dr. Marcus Mihályné már régebben benyújtották lemondásukat s így ténylegesen nem is voltak tagjai Aradváros tanácsának.

A tárgyalások alatt Milloteanu vezérfelügyelő folytatta tovább a mindenki előtt bezárt polgármesteri hivatalban a vizsgálatot.

Végre délután két órakor kinyílt a szigorúan őrzött ajtó és kilépett rajta Milloteanu vezérfelügyelő. Angel dr. polgármester kíséretében. Angel dr. polgármester tolmácsolja a vezérfelügyelőnek az újságírók interviúra irányuló kérését, mire a vezérfelügyelő mosolyogva mondja:

— Szívesen rendelkezésükre állok, azonban egyelőre csak keveset mondhatok az uraknak. A vizsgálatot ma reggel kezdtem meg és a közbeeső vasárnap és hétfői ünnep miatt csak kedden reggel folytatom.

— Mikor fejezi be vezérfelügyelő ur a vizsgálatot?

— Remélem, hogy csütörtökön este kész vagyok vele és még csütörtökön éjszaka Bucurestibe utazhatom, hogy megtegyem a miniszternek jelentésemet. A vizsgálat lényegéről természetesen most nem nyilatkozhatom, csak majd a befejezéskor. Akkor is csak azokra a vádakra vonatkozólag nyilatkozom, a melyeket magam is beigazoltam talállok, a többire nem. A vádak csak állítások, míg be nem igazolódnak és így nem óhaitom be nem bizonyított állításokkal kompromittálni a város polgármesterét.

— Mikor hívja össze a tanácsot vezérfelügyelő ur? — volt a következő kérdés. A vezérfelügyelő újra mosolyog:

— Egyáltalában nem hívom össze, mert nincsen rá szükség. Én csak pótvizsgálatot jöttem tartani, még pedig olyan vádakra vonatkozólag, amelyeket már ismernek és amelyekre a tanács már egyszer bizalmat szavazott a polgármesterek és a permanens-bizottságnak. Így nincsen értelme annak, hogy újból elébük vigyem a kiegészített vádat. Amennyiben azonban a mostani vizsgálat folyamán újabb ügyeket talállok, azokat csatolni fogom a jelentésemhez és a belügyminisztérium fog ezekre vonatkozólag határozni a továbbiakban.

Ezután megemlítjük a vezérfelügyelőnek, hogy hir szerint a vizsgálat a tanács megválasztása és megalakulására is kiterjeszkedik.

— Ez nem áll — jelenti ki határozottan Milloteanu vezérfelügyelő. Ezek már befejezett tények és ezekben nincs mit vizsgálni. Ellenben — mondja mosolyogva. — ha valaki erre vonatkozólag tud nekem valami adatot szolgáltatni, mondja be nekem, én szívesen veszem.

Az interviu ezzel véget ért és Milloteanu vezérfelügyelő eltávozott a városházáról, hogy kedden fokozott erővel folytassa a vizsgálatot Aradváros vezetősége ellen.

Összeült

Erdély reformátusainak parlamentje

Az erdélyi református egyházkerület háromnapos közgyűlése. — Makkay püspök emlékebeszéde Ferdinánd királyról.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának telefonjelentése). Az erdélyi református egyházkerület ma kezdte meg háromnapos rendes évi közgyűlését, amelyet délelőtt 11 órakor nyitott meg gróf Bánffy György elnök, gróf Bethlen Ödön, gróf Teleky Artur, Ugron István, Makkay Sándor, továbbá a vidéki kiküldöttek jelenlétében. Az elnöki megnyitó után dr. Makkay Sándor püspök szólalt fel, aki kegyeletes szavakkal emlékezett meg Ferdinánd király haláláról. Egyházkerületi közgyűlésünk — mondotta a püspök — mély megilletődéssel véve tudomásul a gyászt, kegyelettel emlékezünk meg I. Ferdinánd király elhunytáról és teljes szívével osztozik az ország gyászában. Egyházunk azalatt a kilenc év alatt, amíg Ferdinánd király fejedelmi jogára alatt élt, mindig hálásan tapasztalta Őfelsége I. Ferdinánd király jóindulatát, szeretetét és küzdelmei között is reménységgel és hódolattal gondolt arra, hogy a mindennapi élet nehézségei felett ott van a király szíve, aki megértő szemmel néz és ítél felettünk. Emlékét és királyi szeretetét áldjuk, kegyelettel őrizzük és kérjük a királyok királyát, hogy súlyos szenvedései után adjon örök üdvösséget és csendes pihenést földi királyunknak. Egyházkerületünk ugyanazon elattvalól hűséggel, amellyel Ferdinánd király felkent személyét vette körül, fog mindenben viselkedni I. Mihály király személyében a királyi trón iránt és az ország törvényeinek tisztelete és békés munka által fog dolgozni az ország javáért, abban a hitben, hogy lovásis hűségünk folytán biztosított számunkra ősi vallásunk, kulturánk és polgári jogaink gyakorlása. Kérem a közgyűlést, hogy a nagy király elhunyt feletti gyászának adion jegyzőkönyvileg is kifejezést. A püspök ezután ismertette nagykonceptiójú reformjait, majd kisebb jelentőségű javaslatok megvitatására került a sor. Holnap délelőtt felszentelik az új lelkészeket, majd délután hangverseny lesz a Farkas-uccai ódon templomban. A közgyűlés hétfőn délelőtt ér véget.

Kártérítés — öngyilkosságért

A timisoarai (temesvári) Ferdinand-szálló igazgatósága bepörölte a temesvári sóhivatal öngyilkos főnökét.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A timisoarai (temesvári) rendőrprefektúra bűnügyi osztályát egészen szakatlan feljelentés foglalkoztatja és megállapítható, hogy ilyen feljelentés még nem igen fordult elő. Arról van ugyanis szó, hogy a timisoarai (temesvári) Ferdinand-szálló igazgatósága feljelentést tett az ügyészségi letartóztatásban lévő Salamon Miksa sóhivatali főnök ellen, aki, mint ismeretes, januárban öngyilkossági szándékból a szálló egyik szobájában halántékon lőtte magát. A szállódirekción most 3500 lejt követel az öngyilkosságtól, idegen vagyron rongálása címén, mivel tettének elkövetése alkalmával összevérezte az ágyneműt és a butorokat is megrongálta.

Az annak idején nagy szenzációt okozott öngyilkosságnak ez a kissé különös epilógusa élénk feltűnést keltett a rendőrségen, mert ilyenre még nem volt precedens. Érdekes, hogy eddig is fordult már elő több öngyilkosság a Ferdinand-szállóban, sőt más timisoarai (temesvári) szállóban is, de arról még nem hallott senkisé, hogy emiatt kártérítést követeltek volna az öngyilkostól. Az sem érdektelen, hogy az öngyilkosság januárban történt és a szálló igazgatóságának csak most jutott eszébe, hogy 3500 lejes kártérítést követeljen.

Salamon Miksa, aki egész sóvonatok elszikkasztása miatt igyekezett a halálba, valószínűleg nem gondolt arra, hogy nemsikerült tettének ilyen következményei is lehetnek. A beperelt öngyilkos, aki egyébként tette miatt egyik szemére megvakult, az ügyészség fogházában várja ügyének fejleményeit, amelyek most egy érdekes kártérítési perrel is megnövekedtek.

Teljesen kifosztották a szerbek az aradi várat.

Mi mindent vitt el Aradról a kivonuló szerb hadsereg? — A szerbek „tisztító munkáját” betetézték a megszálló franciák. — Beszélgetés Graf aradi építészszel, aki az aradi vár mérnökkari tisztje volt.

(Arad, augusztus 13.) A szerbek kivonulása által okozott károkról mai számunkban már megemlékeztünk és rámutattunk arra, hogy milyen kár érte a szerb megszállás révén Arad városát, illetve az aradi várat. Ma délelőtt azután felelevenedett előttünk holmi színes film, amaz elmúlt zavaros napok emléke. Felkerestük ugyanis Graf Sándor építésszt, aki mérnökkapitány volt az aradi várban akkor, és aki szenttanuja volt mindannak, ami abban az időben az aradi várban történt. Katonatiszt civilben még ma is — külsőre nézve — Graf Sándor, aki szívesen beszél ezekről a dolgokról, hisz katonaeletéhez tartoztak szorosan véve és talán titokban most is sajnálja, hogy civilruhát hord a tisztí uniformis helyett.

— Jól emlékszem mindenre — kezdi el a beszélgetést — hiszen én voltam az, aki az aradi várat átadtam Resch altábornagy parancsára a szerbeknek. Hígyt el: szomorú dolog volt, de mit lehetett csinálni, a parancs: parancs. Lett volna ugyan rá alkalom, hogy megmentsük a vár felszerelésének nagy részét, de a nagy fejtelenségben mindenki csak magával törődött. Én magam elhurcoltattam az én osztályom felszerelését, de a többi ottmaradt. Természetes, hogy a szerbek úgy rendezkedtek be eléinte, mintha örökre bent maradnának. Elkérték tőlem a vár telekkönyvi okiratait, odaadtam nekik, de a békés bentlányzás az ő részükről nem tartott sokáig. Neszt vették, hogy el kell hagyniuk a várat és ekkor hozzákezdtek szépen a vár kiürítéséhez. Ehez aztán jól értettek, mert elvittek mindent, ami csak elvihető, vagy megmozdítható volt. Csak úgy hozzávetőlegesen mondom: eltűntek, illetve elvittek 40 vagon fát, 36 vagon sodronyt, minden butordarabot, még az ablakokat is kiszélték, sőt az egyes helyiségekben levő vaskályhákat sem hagyták helyükön. Hosszu szekérsorok vitték a holmikat Aradulnoura (Ujaradra), ahol bevaggonirozták azokat és vitték tovább, az ország belsejébe.

— A 4-ik várműben volt az u. n. Geniedirekcionnak helyisége. Innen elvittek négy hatalmas szekrényt, telve a legfontosabb és történelmi értékű aktákkal. Ezek közt voltak a vár építésére vonatkozó időrendi feljegyzések, a vár történeti adatai és sok más, ma egyenesen pótolhatatlan okmány.

— Amikor aztán a franciák jöttek be Aradra, megint csak engem vettek elő, de én nem adhattam más át, mint a jóformán üres falakat. Elvittek a szerbek a kórházfelszerelést is, a székeket, asztalokat, úgy, hogy a francia tisztí étkező számára úgy szedték össze innen is, meg onnan is a szükséges butorokat. Mit csürjem-csavarjam a dolgot, amikor pedig aztán a franciák mentek el Aradról, ők meg szépen magukkal vitték ezt a nehezen összeszedett pótfelszerelést is. A román hadseregnek csupán én tudtam átadni a mérnökkari hivatal, az én osztályom műszaki felszerelését. Ugy is volt, hogy belépek a román hadseregbe, de aztán mégis a polgári pálya mellett döntöttem. Szóval ez az nagyjából, amit az aradi vár e mozgalmas napjából tudok.

— Az aradi vár története különben kedvenc témám és éveken át tartó kutatások alapján körülbelül össze is tudnám állítani annak érdekes múltját. Sokan csodálkoznak ezen a könyvön, de azt hiszem, nem igen jut hozzá idóm, hogy megírjam. Kevesen tudják bizonyosan, hogy a vár valamiképpen bucsujárhely volt, ahol sörmérésből és főzésből tartották fent magukat a barátok... Elmosolyodik csodálkozó tekintetemen.

— Bizony-bizony — teszi hozzá visszasóhajtván mintegy a múltba — nagyon sok érdekes dolgot lehetne írni erről. Na de tessék

majd egyszer elnézni hozzám. Majd előkérésim jegyzeteimet. Egész érdekes olvasnivaló kerokedik ki majd belőle.

Amikor kezet nyújtott, már vissza is csöppent a ma valóságába és kék zakója sem sejtette, hogy ez a civil ur volt valamikor az

Súlyos válságba jutott a Zsilvölgye.

A zsilvölgyi bányák nagyarányu munkáselbocsájtása. — A bányaművek munkaidő-redukciót hajtanak végre.

(Az Aradi Közlöny petrosani tudósítójának távirata.) Az általános gazdasági helyzet nagyon súlyosan érintette a zsilvölgyi bányákat, melyeknek üzemei súlyos redukciókat voltak kénytelenek életbeléptetni a gazdasági válság elsimitására. Az utóbbi esztendő nagyon megviselték ezeket a bányavállalatokat és hogy a bányák helyzete nem a legrózsásabb, az már hosszú idő óta nyílt titok volt az ország gazdasági köreibben. A súlyos helyzetre azonban élesen világít most rá a Dimineatanak legutóbbi cikke, mely nyilvánosságra hozza, hogy az esztendő óta tartó nehézy helyzetet végre arra kényszerítette a zsilvölgyi bányákat, hogy tetemes munkáselbocsájtásokat eszközöljenek és a meglévő munkások munkaidejét redukálják.

Hat magyar szintársulat lesz Erdélyben

Csak hétfőn dönt a minisztérium a koncessziók ügyében. — Az eddigi hírek szerint hat ismert nevű igazgató kap játszási engedélyt.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kultuszminisztériumnak ma kellett volna döntenie a színházi koncessziók ügyében, azonban Lapedatu miniszter ma délelőtt kijelentette, hogy a tervezetet még egyszer át akarja tanulmányozni és csak hétfőn, vagy kedden dönt véglegesen ez ügyben. A minisztérium magasabbrangu tisztviselői — érdeklődésünkre — ma kijelentették, hogy a miniszter határozottan megkérte őket, hogy semminemű nyilatkozatot ne tegyenek a koncesszió ügyben mindaddig, míg ő a végleges szöveget és a koncesszió tulajdonosok neveit nem állapította meg véglegesen. Ennek dacára bucaresti-i munkatársunk megbízható helyről úgy értesült, hogy a minisztériumba összesen tizenhat kérvény érkezett be és teljesen hasonlóan ahhoz, ami tavaly történt, a koncesszió kérvényeket benyújtók között megindult a hajmeresztő és kiméletnélküli törtetés a koncessziókért. Jól ismerjük az ilyen koncesszió-harcokat, ahol a régi recipe szerint nem elegendő az, ha akérvényező felsorolja a saját érdekeit, megbízhatóságát, hanem — mint minden évben, úgy az idén is — szükségesnek mutatkozott az „ellenfelek” esélyeinek a lerontása. Munkatársunknak az egyik tisztviselő nevére említette, hogy szinte — egynéhány kivétellel — minden igazgatóról két arcképet lehetne megfésteni a beérkezett különböző jelentések-ből, névtelen feljelentések-ből és bizalmas közlésekből. Az első kép fehér ruhában, angyal szárnyakkal ábrázolja az illetőt, ez a kép az, amit a jóakarói, protektorai, no meg saját maga festett az illető kérvényezőről és a másik kép, melynek kidolgozásához a legsötétebb tussra volna szükség, az a fénykép, melyet a kérvényező ellenfelei, versenytársai alkottak egymásról.

A kultuszminisztérium álláspontja — ha csak hétfő-keddig más meggyőződésre nem jut a miniszter — a következő: öt, legfeljebb hat koncessziót adnak ki az idén annak a néhány színházigazgatónak, akinek neve és múltja garancia arra, hogy nem ismétlődnek meg megint a tavalyi színházi botrányok.

A hat igazgató neve, akiket mint

osztrák-magyar hadsereg egyik legkiválóbb mérnökkari tisztje, aki vagy hat kitüntetéssel kapott a háboru alatt és ő volt az, aki az aradi várat átadta a szerbeknek Resch altábornagy parancsára.

Az Aradi Közlöny akciója különben — mint ma értesültünk — illetékes helyen meghallgatásra talált: Aradváros vezetősége, hírszerint, megteszi a szükséges lépéseket ahhoz, hogy a várból elvitt kincseket, amelyek történelmi jelentőségűek és teljességgel pótolhatatlanok, Jugoszlávia visszaadja Romániának.

A zsilvölgyi bányák helyzete ma már annyira súlyosbodott, hogy a legutóbb ötszáz munkást bocsájtottak el és újabb tekintélyes számú munkás elbocsájtását tervezik. Ezenkívül redukálták a munkaidőt is, amennyiben a lónyai-bányáknál csak heti négy napon, a petrosányi-lupényi bányákban pedig heti öt napon át dolgoznak. Amennyiben ez az elbocsájtás és munkaredukció sem volna elegendő arra, hogy a bányatársulat veszteségeit csökkentse, úgy az igazgatóság el van határozva arra, hogy a munkásoknak és tisztviselőknek nyújtott kedvezményeket is redukálja, ami könnyit ugyan a vállalat terheire, de ezzel szemben súlyos nehezít a munkás és tisztviselő osztály sorsát, melyet amúgy is válságba sodor a munkáselbocsájtás és az elbocsájtás.

koncessziótulajdonosokat kolportálnak a kultuszminisztérium folyosóján, a következők: Janovics Jenő dr. Cluj (Kolozsvár), Szendrey Mihály Arad, Erdélyi Miklós Oradeamare (Nagyvárad), Gáspár Jenő Szatmar (Szatmár), Fehér Imre Targu-Mures (Marosvásárhely), Földes Mihály Székely városok.

Állítólag Fekete Mihály nem kap koncessziót, ahogy ugyancsak visszautasítják a többi kilenc színházigazgató kérését is. Azonban hétfőig még van néhány nap és addig még sok minden történhetik a koncesszió-fronton is. Lehetséges, hogy az egyik outsider-versenyző olyan erőforrásra — befolyásra — tesz szert addig, hogy az eddigi eredménytelensége dacára is a helyezettek között végezhet...

Nagyon elszomorító ez a lelketlen versenyfutás, ahol tulajdonképpen az erdélyi színházi kultúra a vásári portéka. Mennyi sirán hangzott el tavaly, mennyi panasz, hogy az erdélyi színházra csak rá lehet fizetni és ime mégis tizenhat vállalkozó szellemű ember akadt, akik százezreket akarnak belefektetni a rossz tizletbe. Biztosak vagyunk abban, hogy e tizenhat vállalkozó ember közül legalább a felének, csupán a koncesszióra van szüksége, hogy annak birtokában próbáljon meg pénzt felhajtani. Még szerencse, hogy a kultuszminisztérium is ismeri már ezeket a koncesszió-láncolókat, legalább is erre vall a minisztérium egyik igazgatójának kijelentése, aki szószert a következőket mondta:

— A beérkezett tizenhat kérvény közül csak alig egyharmadát lehet komolyan venni.

— A görög kormányválság. Athénból jelentik: Jelenttük, hogy megbukott a görög kormány. Tegnap délután nyújtotta be a Zaimis-kormány a lemondását, amelyet az elnök elfogadott. Ma megkezdődtek a tanácskozások az új kormány megalakítására. Hír szerint Zaimis miniszterelnöksége alatt alakul újra a kormány, amelybe új minisztereket neveznek ki, a legszélesebb koncentráció figyelembevételével.

SCHMIDTHAUER-Igmándi keserűvíz reggeli előtt fél pohárral langyosan használva megtisztítja a szervezetet a belekben képződő rothadós anyagoktól, élénkíti a mirigyek működését, felfrisítja a vérkeringést, megelőzi az érlemezsedés és az öregségi elváltozások kifejlődését. ▲▲▲▲▲

Halállal fenyegették az Unio elnökét.

Egy hajóorvos borzalmas bosszúra készül. — A halálraírt olasz anarchista folytatja az éhségstrájkot. — Hétfőn dől el Sacco és Vanzetti sorsa.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Sacco és Vanzetti ügyében minden oldalon megtették a lépéseket, hogy kegyelmet eszközöljenek ki az elítélteknek. A bostoni jelentések szerint hétfőn dönt a legfelsőbb törvényszék a revízió iránti kérelem ügyében és a védők most már erősen reménykednek, hogy a törvényszék hajlandó lesz elrendelni a perújítást. Sandersen bíró keddre összehívta a legfelsőbb törvényszék valamennyi bíróját.

Sacco mindannak dacára, hogy remény van a kegyelemre, törhetetlenül folytatja az éhségstrájkot. A hatóságok most azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy mesterségesen táplálják Saccot, akit ma újból felszólítottak, hagyja abba az éhségstrájkot. Sacco azonban kijelentette, hogy folytatja azt. A new-yorki jelentések szerint a nyugalom mindenütt — legalább ideiglenesen — helyreállt, azonban a rendőri készültséget állandó permanenciában tartják, hogy az — ha ismét zavargás törne ki — kéznél legyen.

A római jelentések arról számolnak be, hogy XI. Pius pápa, a szentszék államtitkárja utján lépéseket tett a washingtoni kormány-nál Sacco és Vanzetti megkegyelmezése érdekében. A pápa az ügyet kizárólag humanista szempontból nézi és azt vallja, hogy a kivégzésnek hét éven át való elhalasztása elegendő ok a kegyelemre.

Hágából jelentik, hogy az ottani amerikai követ fenyegető levelek egész tömegét kapja. Az egyik azt írja, hogy ha kivégzik Saccot és Vanzettit, a követet, Fuller kormányzót, sőt magát Coolidge elnököt is megölik. A levélíró magáról azt mondja, hogy hajóorvos és nagymennyiségű kolerabacillus áll rendelkezésére, amellyel bosszút tud állani a kivégzésért. A charlestoni jelentések szerint a törvényszéki orvos ma meglátogatta az elítélteket és kijelentette, hogy még nem érkezett el az ideje annak, hogy az éhségstrájkot folytató Saccot mesterségesen táplálják.

Kettészakadt az Averescu-párt.

Az elégedetlenek a nemzeti-parasztpártba lépnek. — Harcok az időszaki választás jelölési körül.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata). Ezúttal ismét a néppárt került a politika napi eseményeinek homlokterébe. A Cuvantul ugyanis azt a nem épen érdektelen szenzációt robbantotta ki, hogy a néppárt moldvai, bukovinai és besszarábiai vezetői a leghatározottabban el akarnak szakadni Averescu tábornoktól és a nemzeti-parasztpártba lépni, amely párt programjának szelleme inkább megfelel az ő érdekeiknek és kívánságaiknak. Politikai körökben viszont úgy értesültek, hogy a néppárt palotaforradalmát inkább az a körülmény idézte elő, hogy Averescu Garoflid ellenében mégis fuzionál Iorga Miklóssal, aki viszont Garoflidnak személyes ellensége. Garoflid tehát felhasználva a kedvező alkalmat, Averescu távollétében maga köré gyűjtötte az elégedetlenkedőket, akik aztán elvben már kimondták az elszakadást, és megbízták Garoflidot, hogy kezdjen tárgyalásokat Mihalacheval. A Cuvantul szerint ezek a tárgyalások eredményre is vezettek s ennek alapján az elégedetlenek a legközelebbi időre pártkongresszust hívnak egybe, amely aztán véglegesen kimondja a szakadást. Hír szerint a mozgalomnak Garoflidon kívül még I. Petrovici, Manolescu,

Dori Popovici és Serghiu Nita is hívei. Valószínűleg ez a körülmény látszott közre, hogy a nemzeti-parasztpárt mai végrehajtóbizottsági ülésén egy távolabbi időpontra halasztották el az időszaki választások kandidálásait, miután előzőleg, orientálódni kívánnak a kérdésben. A párt — hír szerint — elsősorban ragaszkodni fog Mirto, Camarasescu és Ion Raducanu jelöléséhez, azonban a történetek után nincs kizárva, hogy Garoflid, Manolescu, Serghiu Nita és Dori Popovici is nemzeti-parasztpárti programmal lépnek fel. Erről az elhalasztásról különben komünikét is adott ki a nemzeti-parasztpárt titkársága. A jelentések szerint a nemzeti-parasztpárt csak a jövő héten fogja publikálni a jelölési az időszaki választásokra, miután a többi párt már körvonalozta magatartását. Ugyanekkor azt is közlik, hogy a nemzeti-parasztpárt igazgatótanácsa elhatározta, hogy a párt sajtóját újraszervezi. Október elsején a párt új napilapot indít Madgearu szerkesztésében. A bucaresti lapok élénken kommentálják azt a hírt, hogy dr. Lupu pártja ellenjelöltet állít fel Macavescu személyében Buzdugan régensfiával szemben, aki Romanban lép fel az időszaki választáson kormányprogrammal.

Hogyan született meg a német köztársaság?

A császárság utolsó kancellárjának emlékiratai. — Drámai párbeszéd az első köztársasági elnökkel.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Miksa badeni herceg, a német császárság utolsó kancellárja, most hozta nyilvánosságra emlékiratát egy hatalmas kötetben, amelynek a címe: Erinnerung und Dokumente. Ennek a kötetnek egyik legérdekesebb része a végzetes november 9-ről szól, arról a napról, amelyen eldőlt a német császárság sorsa és győzedelmeskedett a német forradalom. Ennek a fejezetnek néhány drámailan izgalmas részletét az alábbiakban közöljük:

Először elmeséli Miksa herceg, hogy hogyan futottak be hozzá egymás után azok a jelentések, amelyek beszámoltak arról, hogy újabb és újabb csapatok csatlakoztak a forradalmárokhöz. Megérkezik a híradás a császár lemondásáról, de a kancellár hiába próbál az uralkodóval érintkezésbe lépni, a telefonkészülék nem működik.

A kancellár Simonssal, a Reichsgericht el-

nökével lép összeköttetésbe. És Simons a következőket mondja a kancellárnak:

— Önnek igaza van. A mostani szituációban Ebert az egyetlen possible ember, csak őt lehet kinevezni birodalmi kancellárnak.

Egyre újabb és újabb hírek érkeznek, egész hadseregrészek ajánlják fel szolgálataikat a szociáldemokratáknak. És a kancellár a következőképpen gondolkodik: Ha az utca erőszakolja ki Ebert kinevezését, úgy minden veszve van. Jön a köztársaság, esetleg a bolsevizmus, az összeomlás. De ha a lemondásban levő császár nevezi ki Ebertet birodalmi kancellárrá, úgy talán megmenthető a monarchia és a forradalmi energiákat a legális választás medrébe lehet levelezni.

Azonban a császárral nem sikerült érintkezésbe lépni és pont déli tizenkettőkor a szociáldemokrata párt küldöttsége jelentkezett a kancellárnál. A küldöttséget Ebert vezeti.

Hosszabb beszédet intéz a kancellárhoz, amelyben közli a szociáldemokraták és független szociálisták követeléseit. A szociáldemokraták a maguk számára igénylik Poroszország katonai főparancsnokságát és a birodalmi kancellár állását. Ellenben hajlandók a polgári irányzatok képviselőit is felvenni a kormányba, azzal a kikötéssel, hogy a szociáldemokratáknak többségük legyen az új kabinetben. Közli, hogy a független szociálisták hajlandók ezt az álláspontot elfogadni, de arról, hogy belépnek a kabinetbe, még nem határoztak.

Miksa herceg Scheidemannhoz fordult, a küldöttség egyik tagjához és figyelmezteti őt államtitkári minőségére. Scheidemann kijelenti, hogy nem tekinti többé magát a kormány tagjának.

Miksa herceg a kancellária vezetőivel és Berntorff gróffal tanácskozássra vonul vissza, majd újból bekéri a küldöttség tagjait. Megkérdi Ebertet, hajlandó-e a birodalmi kancellári állást elvállalni? Ebert így felelt:

— Sulyos teher, de hajlandó vagyok magamra venni.

Mialatt Ebert párthiveivel tanácskozik, hogy vállalhatja-e az állást a monarchikus államforma keretében is, híre jön, hogy délután két órakor Scheidemann a Reichstag erkélyéről kihirdette a köztársaságot.

A kockát elvetették s a német császárság már nem volt megmenthető.

Délután öt és hat óra között Miksa herceg átmege Eberthez, akinek rendelkezésére bocsátotta a kancellária könyvtárszobáját. Bucsuzni akar a német köztársaság első kancellárjától.

Ebert így szól a badeni herceghez:

— A legnyomatékosabban kérem önt, maradjon itt.

A herceg megkérdezi:

— Mi célból?

— Azt szeretném, ha én birodalmi kormányzó maradna.

Ezt a kérést már sokan tolmácsolták a hercegnek. De ezúttal Miksa herceg elutasítólag válaszolt:

— Jól tudom, hogy önök a független szociálistákkal a legközelebbi órákban meg egyezést létesítenek. A független szociálistákkal pedig nem tudok együtt dolgozni.

A két férfi kezét szorított egymással. Az ajtóban Miksa badeni herceg visszafordult:

— Ebert ur, viselje a szívén a német birodalom sorsát.

És Ebert halkán válaszolt:

— Én ezért a birodalomért két fiamat áldoztam fel.

Aradiak kedvenc találkozó helye
Budapest legszebb családi szállója
„ARLON-szálló”
 BUDAPEST, VI., Paulay Ede-utca 52. szám,
 az Andrássy-ut és Oktogon-tér közvetlen közelében.
 Központi fűtés, meleg hideg víz. —: Mérsékelt árak!

Művészet.

A nyári szinkörben vasárnap este olcsó helyárrakkal Csizmadia mint kísértet, mulattató népszimű kerül színpadra, az aradi nyugdíjas színészek javára. Jegyeket a pénztár árusítja délelőtt 10—1-ig, délután 3—5-ig.

Véget ért a színházi szezon Chisineu (Kisjenőn). Chisineui tudósítónk jelenti: A Maurer-téle színtársulat, amely nyáron már idén másodízben játszott Chisineu, tegnap fejezte be második szezonját az Akácfa virág című nagyszerű operettel, melynek keretében chisineui műkedvelők felléptek. Rendkívül kedves volt a kisgyermek mesétánc, amelyben különösen Berger Évike tűnt ki. Nagy tetszést keltett Ungár Boriska, Sándor Irénke és Erzsike ügyes táncsámai, amelyeket többször kellett megismételniök. Fon Ferenc a darabban szerepelt sokatigézően. Az előadás egyébként Szabó Gyula jutalomjátéka volt, akinek szép magyar nótái meleg tetszést arattak.

Ha még nem látta, **Dél rózsáját,** ma utoljára a **Marosparti mozgóban** **Heany Porten és Angelo Ferrari** legjobb filmjét a

Kirakatverseny Aradon.

A versenyben résztvevő kirakatok pompás látványban részesítik a korzó közönségét.

(Arad, augusztus 13.) Aradváros kereskedői ma délután lázas izgalommal készültek a kirakat-versenyre. Lefüggönyözött kirakatablakok mögött gondokba merülve dolgoztak a kirakattrendezők, minden igyekezetet kifejtettek annak bizonyítására, hogy ezen a téren is lehet tökéletes művészi munkát végezni. És amikor az esti órákban egyes üzletekben megtörtént a kirakatok leleplezése, valósággal az ámulat moraja hagyta el a nézők ajkait. Az aradi cégek erre a versenyre tényleg komolyan felkészültek és értékes munkát végeztek. Különösen feltűnést keltettek a következő kirakatok:

H. Bloch Fotóház Arad. Kirakatai nemcsak izlésükkel keltenek feltűnést, hanem különleges összeállításukkal is. Világvárosokban is érdeklődést keltene a cég tudományos Röntgen-kirakata, amelyben a cég gépeivel és lemezein készült Röntgen-felvételek láthatók. A kirakatokban nagyszerű elrendezésben láthatók a világhírű Lumier- és Aiga-émezek és az újonnan érkezett modern típusú fényképező-gépek. A Bloch Fotóház kirakatai előreláthatólag hatalmas érdeklődést fognak kelteni s ötletességükkel, pompás elrendezettségükkel komoly és jelentős aspiránsai a kitűzött díjaknak. A Bloch-kirakatok már ma is nagy nézőközönséget vonzottak magukhoz.

Varga és Rosentfeld cég izléses bronzlampionait használta fel a legtöbb versenyző kirakat a maga díszítésére. A cég kirakata pazar színpompájával tűnik fel.

Kerpel Izsó könyvkereskedés és kölcsönkönyvtár hatalmas kirakatablakai mögött sok látóval talál a közönség. A könyvkirakat egy komoly művészettel berendezett uriszoba, amelyben úgy a szép, mint a tudományos szakirodalom képviselve van. Eredeti festmények a falon, közöttük világmárkák. A papírárukat tartalmazó kirakat szintén hatásos látóval nyújt.

Páris Divatruház kirakataiban női konfekció áruk, selymek és női szövetek a legizlésebb elrendezésben találhatók meg. Általában minden holmit, ami a nőt széppé teszi, ami minden nőnek az álmai közé tartozik, ezek a kirakatok mesebeli valósággá formálták.

Münz Márton cég férfidivat árukat tett kirakatába és ezek az áruk nemcsak pazar és izléses színeikkel, hanem elrendezésükkel is méltán feltűnést kelthetnek. Ami különösképpen elismerést érdemel, a cég kizárólag a saját műhelyében, mérték szerint készült holmikkal szerepel a kiállításon.

Fischer Mór porcellán és üvegherkeskedő. Óriási kirakatai előtt mindazok gyönyörködve állhatnak meg, akik szeretik a művészi, értékes és izléses tárgyakat. Eredeti velencei, meissenai porcellán-figurák, servicek, értékes üvegáruk, bleikristal poharak, vázák, tálak, csodás dísz tárgyak és ezerféle apróságok láthatók a kirakatokban.

Victoria divatruház kész konfekció-áruival varázsolta tündérivé kirakatát. Gyönyörű női selyemruhák ragyognak a villanylámpák fényében.

Lusztig és Berger cég a kirakatából egy művészi izléssel elkészített valóságos rózsakertet varázsolta. A rózsák mindegyike egyegy női selyem harisnya, amelyek olyan művészettel vannak megformálva, hogy tökéletesen a rózsák illúzióját keltik.

Radó Gyula női konfekció áruház kirakatai szintén megérdemlik a legteljesebb elismerést. Szébbnél-szebb selyemruhák, kosztümök, kabátok láthatók itt izléses elrendezésben.

Mercantil, ezelőtt Pick és Társa-cég egész üzletét egy hatalmas kirakat-kiállítássá varázsolta. Kiállításában szerepel egy török szoba,

amelynek szmirna és perzsa szőnyegei, terítői, kézimunkái, de egész berendezése is, gyönyörködtető látványosság: ugyanezt a hatást éri el leányszobájával. Ágyterítők, sezlonterítők és az összes kiállított holmik mindegyike egy-egy művészi alkotás. Rendezője nagyszerű művészi munkát végzett.

A Stella — Decastello József divatruháza

Magyar muzsikaszó a bucaresti-i — Calea Victoriein.

Románok látogatják az oradeai (nagyvárad) színtársulat előadását. A bucaresti-i magyaroknak, mert évek óta nincs iskolájuk — nem kell a magyar színház.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i szerkesztőségétől.) Néhány nap óta az oradeai (nagyvárad) színtársulat — mint már meg is írtuk — Bucarestben tartja az előadásait. Megjelentek Bucarestben a házak falain a román és magyar nyelvű plakátok és a bucaresti-i románoknak — egy új nyári látványosságuk van: a magyar operettársulat előadása. Mindenek előtt ki kell jelentenünk, hogy úgy a román közönség, min a román sajtó a legmelegebben fogadta a magyar társulatot. Kezdve az erősen sovínista Univerzalon, végig az összes román lapok mind találtak meleg szavakat a magyar színészek dicséretére és még a magyarul Cuvantul című lap sem tett kivételt. Lehet, hogy a román lapok e meleg cikkeinek volt az eredménye az, hogy az első előadástól kezdve a közönség zömét a — románok teszik ki. Esténként az előadás kezdete előtt könt áll a kerthelyiség előtt a társulat két vezetője — Gróf László és Erdélyi Miklós igazgatók — s bizonyosan dagad a keblük a boldogságtól, amikor látják, hogy a bucaresti-i román intelligencia színe-java tolong a kassza körül, azonban hiába várják azt a közönséget, melyért tulajdonképpen megtették a hosszú utat Nagyváradtól — Bucarestig. A magyar közönség nem igen akar jelentkezni...

És ennél a pontnál már meg kell egy kissé állnunk. Ez már nem a Gróf László és Erdélyi Miklós színtársulatának az ügye. Itt már nem arról van szó, hogy a nagyvárad operett-társulat rá fog-e fizetni a bucaresti-i vállalkozásra, vagy pedig jó haszonnal uszák meg a direktorok a kissé merész kirándulást. Itt most a bucaresti-i magyarokról van szó. A számuk állítólag megközelíti a százezer lelket, tehát többen vannak, mint amennyi lakossága van a legnagyobb erdélyi magyar városnak is. És ez a százezernyi magyar, mely itt él a fővárosban — nem olvas magyar újságot. A bucaresti-i lapterjesztő vállalat tulajdonosa Damian Vasile több évi megfigyelései szerint Bucarestben a magyar lapokat csak az átutazó idegenek veszik, de a tényleges bucaresti-i magyar olvasók nem olvasnak. E százezernyi magyar tömegnek — magyar könyvekre sincs szükség, hiszen a bucaresti-i magyar könyvtörzsvásztás fokmérője volna egy magyar könyvkereskedés — amely, mint jól tudjuk — nem létezik. Magyar könyv nem portéka a fővárosban. Az egyetlen magyar temetkezési egyesületen kívül, mely még hatvan évvel a háború előtt alakult — egyetlen magyar egyesülete sincs e százezernyi magyarságnak. Fájdalmas szívvel állapíthatjuk meg, hogy a bucaresti-i magyaroknak semmi magyar kulturális igényük nincs. De hát miért? Vetődik fel a szomorú kérdés. Hogyan lehet az, hogy annak a magyarságnak, mely Erdélyben annyi tanujelét adja a sajtó, könyv- és kultúraszereiténak, ott lent Bucarestben mindezekre már nincs szüksége?

Mi tudjuk az okát ennek és e lap hasábjain már sokszor is foglalkoztunk ezzel a nagy problémával. Bucarestben 1914. óta zárva vannak a magyar iskolák, tehát tizennégy év óta nem tanultak magyar iskolában a bucaresti-i magyarok gyermekei és azok a hatéves gyermekek, akik tizen négy év előtt már nem juthattak be a magyar is-

előtt ámulva állanak az emberek. Egyik kirakata a napot ábrázolja, amelynek sugárkévei pazar színpompájú selymekből készültek. A villanylámpák fénye megtörik a csodálatos szépségű és változatos színű selymek ragyogásán. A többi kirakatokban női divatárak százféle sokasága gyönyörű elrendezésben gyönyörködteti a közönséget.

A Bársony Andor-cég gyönyörű kirakatai szinte a mesék országába visznek. Egyikben a strandot látjuk babafigurákkal, a másik estélyi ruhás hölgyet mutat be rózsák és liliumok között.

kolákba, ma már huszévesek... Méltóztatik már érteni, hogy miért nincs semmi magyar kultúriélet Bucarestben, miért nem olvasnak a bucaresti-i magyarok könyveket és miért vakarja a fejét a színgazgató, aki a bucaresti-i magyarok részére teljes kórossal, teljes zenekarral és külön díszlétszállító vaggonnal Bucarestbe jött. A bucaresti-i magyarok nem lesznek okai annak, ha a nagyvárad színtársulat bucaresti-i kirándulása deficitel fog járni. A bucaresti-i magyarok ártatlanok s ha igazságosan akarunk itélni, akkor ők az áldozatok. A bűnösöket ott kell keresni valahol a pénzügyminisztérium környékén, ahol oly szépen elintézték, hogy Bucarestben tizennégy év óta egyetlen magyar iskola sem működhetik és a bucaresti magyar fiatacsák úgy nő fel, hogy már alig bírja a magyar nyelvet és ha valamit pontosan ki akar fejezni, akkor rögtön átér a román szóra, mert magyarul ma már rosszul és bizonytalanul beszél.

A nagyvárad színtársulat igazgatója, aki sokkal kevesebb ideje tartózkodik Bucarestben, semhogy tisztában lehetne a bucaresti-i magyarság tragédiájával, sehogysem tudja megérteni, hogy miért olyan tartózkodó a bucaresti-i ósmagyarság vele szemben. Hiszen a román politikai élet majdnem minden kivátósága eljött már az előadásokra. Franasovici miniszter és a felesége most is bent vannak a színházban és lelkesen tapsolnak a pompás előadásnak, csak éppen a bucaresti-i magyarok nem jönnek el.

Pedig kár, hogy nem mentek el megnézni az előadásokat, mert — habár a román lapok nem szükkölködtek a dicséretben — de a bucaresti-i világszönyök szerint tényleg a nyugatot reprezentálja itt ez a társulat. Pompásan gördülő előadásokat peregenek le azok az operettek, melyekről a bucarestiek idáig csak a színházi lapokban olvastak. Zöldhelyi Anna primadonna ma a legnépszerűbb „ungurajka” a fővárosban, Berky Anna másodprimadonnát mint nagy magyar színésznőt emlegetik és a bucaresti-i aranyifjuság Tompa Bélát, a társulat bonvivánját utánozza.

A nagyvárad színtársulat bucaresti-i kirándulása újból fájdalmasan rámutatott a bucaresti-i magyarság nagy problémájára. A bezárt magyar iskolák ma már döbbenetesen előre vetítik a fenyegető rémet — még egynehány esztendő — és elvesz a magyarság számára a Bucarestbe került magyarok százezernyi tömege.

Farkas Aladár.

ERDELYI SZÉPMIVÉS CÉH könyvei

Sándor Ferenc könyvtárában. Megyeházzal szemben.

— Halálos autókatasztrófa a magyar fővárosban. Budapestről jelentik: Borzalmas autókatasztrófa történt tegnap éjjel a Váciúton. Meinel Mihály budapesti mérnök autójában, amelyet maga Meinel vezetett, egy öttagú társaság utazott. A mérnök a sötét uttesten nekivezette az autót egy kőakásnak. A kocsi felborult és maga alá temette utasait. Meinel koponyatörést szenvedett és haldokolva szállították be a kórházba. A többi utas is kisebb-nagyobb sérülésekkel a kórházba került.

Augusztus hó 15-étől
teljesen új tanórodulókat
mutat be minden este a:

3 OVERBURY

a Marosparti mező
bufféjében.

H I R E K.

Most már csak ezt lehet.

Hüs hajnalon, vagy délután, meg este :
oly mindegy... csak a selymeidet vedd le.

Ha tél fagyaszt, vagy nyár hevít s tavasz van.
Én ősszel is a melledre tapadtam.

Minek ma más, sok kurgátás?... Gyerekség
a bus fejet kidugni, hogy lemessék.

Az is bolond, hej, nagy bolond, ki mostan
iparkodik, vagy konkra les titokban.

Nézd édesem : oly babra megy a játék :...
Kis etye-petye s ostoba parádék...

Nevetni kéne rajt', de nem lehet már
és mégis van, ki krisztusi jelet vár.

A furcsa tánc, a nagy vihanc csörömpöl
és van olyan, ki ordít az örömtől.

Nos legvenek és menjenek, ha nekik
ez az, ami felboldogít az égig.

Ily bus napok dult idején, szivecském,
csak vágyaid és mámorod színezném,

mert most mindennek kezdete és vége
csak ez, csak ez!... Boruljunk elébe,

hisz van, hisz érzed, csókba ringatottan
más bármi : holdban él, vagy csillagokban.

Egy cél maradt még, az is öntudatlan :
két test vergődjék transzos kábulatban!...

...Hüs hajnalon, vagy délután, meg este:
oly mindegy... Csak a selymeidet vedd le.

Fóthy Ernő.

— **LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA**
a hétfői egyházi ünnep miatt szerdán reggel
jelenik meg.

— **Az ifju király arcképe.** Az utóbbi időben
számos ügynök keresi fel a közhivatalokat,
amelyeknek I. Mihály király arcképe ajánlják meg-
vételre. A belügyminisztérium ezért ma rendeletet
küldött az összes közhivataloknak, hogy újabb
rendelkezésként senkitől ne vásárolják meg az ifju
király arcképét hivataluk részére.

— **Bratianu és Titulescu nyilatkozata Párisban.** Párisból táviratozzák: Bratianu Vin-
tila pénzügyminiszter nyilatkozott a „Le Pe-
tit Parisien” lap számára. Nyilatkozatában
nem érintett hivatalos dolgokat és kijelentette,
hogy utazása kizárólag magánjellegű. A „Le
Matin” Titulescu külügyminiszterrel folyta-
tott interjút, aki felvilágosítással szolgált a lap
Romániában sorozatosan történt elkobzása
ügyében.

— **Az aradi lakáshivatal ülése.** Az aradi la-
káshivatal kedden reggel kilenc órakor ülést tart,
amelyen több kérvény kerül elintézés alá.

— **Kormánysegély az inségeseknek.** Bu-
curestiből jelentik: Ismeretes, hogy a kor-
mány legutóbb 100 vagon tengerit küldött az
inséges erdélyi vármegyéknek szétosztás vé-
gett. Miután ez a segítség csekélynek bizo-
nyult, a kormány elhatározta, hogy újabb 50
vagon tengerit utal ki Máramaros, Torda,
Blaj, Hunyad- és Fehérmegye inségesei szá-
mára. A kormány az idén eddig már összesen
174 vagon tengerit osztott szét Erdélyben
és a régi királyságban.

— **Átszervezik a közoktatásügyi minisz-
tériumot.** Bucurestiből jelentik: A napokban
megkezdik a közoktatásügyi minisztérium át-
szervezését. A legutóbb tartott tanfelügyelői
értekezleten kialakult vélemény következté-
ben Angheliescu miniszter maga veszi át az el-
méleti és gyakorlati tanítás irányítását, vala-
mint a kulturális ügyosztály vezetését.

Elmaradt Risztics oceánrepülése.

Egy magyar pilóta Budapestről akar Newyorkba repülni.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítójától.)
Az Oceánrepülők mára elhatározott startja el-
maradt. A Junker-művek igazgatósága elhatá-
rozta, hogy bizonytalan időre elhalasztja a
startot, miután a hamburgi időjelentések az
Oceánon uralkodó időjárásról a legrosszabbat
jelentik. A startot megtartják, amint az idő
megfelelő lesz. Riszticsék különben elhatároz-
ták, hogy a Newyorktól egy óra távolságban
fekvő Long-Islandon szállnak le, a mitchelliel-
di repülőtéren.

A newyorki jelentések szerint Ford, az
amerikai autókirály tegnap repült először.
Ford a Lindbergh vezetése alatt repülő Spirit
of Louison sétarepülést tett fiával. A repülés
után elragadtatott hangon nyilatkozott Lind-
berghről.

Budapestről jelentik, hogy Dobos István
magyar pilóta, aki már több világrekordot

nyert, Budapestről Newyorkba akar repülni. A
60 órás utat leszállás nélkül akarja megtenni
és most tervel megvalósításához anyagi segít-
séget keres. Kijelentése szerint egy hónap alatt
meg lehet építeni a gépet, amelyen elindulhat
az Oceánrepülésre.

Későbbi táviratok szerint, annak dacára,
hogy a startolás hivatalosan kihirdetett idejét
elhalasztották, a repülőter körül beláthatatlan
tömeg gyűlt össze. A város egy hatalmas
metropolis forgalmát mutatja. Mára már a vil-
lág minden részéről megérkeztek a sajtó kép-
viselői is. Legutóbbi hírek szerint a start még
sincs kizárva és közvetlenül az indulás idejére
kurir-repülő hozza Hamburgból a legutolsó
időjárás térképet, hogy eszerint válasszák a
legrövidebb 6341 kilométeres, vagy Ujfund-
land környékére kedvező 6481, esetleg a leg-
sűrűbb hajóforgalmu 6664 kilométeres utat.

— **Egy millió lejt kap a cluj (kolozsvári)
román opera.** Az Aradi Közlöny bucaresti-
tudósítójának távirata: Lapedatu kultuszmi-
niszter elhatározta, hogy a cluji (kolozsvári)
román operatársulat teljes reorganizálására
egymillió lejt külön szubvenciót adományoz.

— **A hétfői ünnepen nincs munkaszünet.**
Az aradi rendőrprefektúra közli, hogy a hét-
fői egyházi ünnep alkalmával csupán a közhi-
vatalokban lesz szünet. Üzletek nyitva tart-
hatók, gyárak, iparüzemek, vállalatok zavartalanul
dolgozhatnak.

— **Eljegyzés.** Szabó Manyika Pancota
és Heim Béla Arad, jegyesek. (Minden külön
értesítés helyett.)

Jäger Mancika Ujarad és Cristea
Péter kocsigyártó Arad, jegyesek. (Minden
külön értesítés helyett.)

— **Szolgabírói vizsgák lesznek Bucurestiben.**
Az aradmegyei prefektúrához ma rendelet érke-
zett a belügyminisztériumból, amely megállapítja,
hogy a szolgabírói vizsgák szeptember 15-én kez-
dődnek Bucurestiben. Mindazok, akik szolgabírói
állásra akarnak pályázni, jelentkezzenek vizsgára.
A minisztérium egyszerre felhívta a prefektu-
ra figyelmét arra, hogy mindazok az aktív szolga-
bírók, akik még nem tették le a vizsgát, feltétlenül
jelentkezzenek erre a vizsgára.

— **Latin sajtókongresszus Bucurestiben.**
Bucurestiből jelentik: A román újságírók szin-
dikátusa már napok óta fardozik a szeptem-
ber hó folyamán Bucurestiben tartandó sajtó-
kongresszus előkészítő munkálatain. A kong-
resszuson csak a latin államok sajtóinak kép-
viselői, román, francia, olasz, spanyol és por-
tugál újságírók vesznek részt s eddig nyole-
van újságíró — többek között harminc világlap
munkatársa — jelentette be részvételét. A
kongresszus programját a párisi latin sajtó-
szindikátus központi irodája állítja össze, any-
nyi azonban már ismeretes, hogy a kongres-
szus után a külföldi vendégek 4—5 napos kör-
utazást tesznek az országban.

Őn lehagolt és rosszkedvű, mert aranyere sokat
kell emeljenke- **HAEMORSANT** meggyógyul és
dik. Használjon lelkileg egészségesebb
újra helyre áll.

— **Tízmillió kárt okozó tűz a főváros-
ban.** Bucurestiből jelentik: Hatalmas tűz pusztított
tegnap a Stefan-Cel-Mare-uton lévő
„Pandurul” fűrésztelepen. Az óriási fatelep a
nagy szárazság következtében két óra lefor-
gása alatt majdnem teljesen elpusztult. Mintegy
40 vagon épületfa, három épületváz hamvadt
el. Az oltási munkálatok során három tüzőt
súlyos égési sebeket szenvedett. A vizsgálat
megállapította, hogy a katasztrófa abból ke-
letkezett, hogy az egyik zárt raktár kéményé-
hez szorosan hozzáépített keresztfa tüzet fo-
gott. Valószínű, hogy a tűz már előző nap óta
lappangott és csak tegnap délelőtt tört ki, ami-
korra azonban már szinte menthetetlenné vált
a telep. A kár meghaladja a 10 millió lejt.

— **Házasság.** Weiss Géza és Bara-
nyay Mária Siharól (Világos) f. hó 11-én,
(csütörtökön) délután tartották esküvőjüket a
máriaradnai kegytemplomban. (Minden kü-
lön értesítés helyett.)

— **Letette az esküt a semmitőszék új elnöke.**
Bucurestiből jelentik: Ünnepeles formák köz-
t ment végbe tegnap Oscar Niculescu, az új sem-
mitőszéki elnök eskütétele, akit — mint ismeretes
— Buzdugan régenstanácsi tag helyébe neveztek
ki a legfelsőbb semmitőszék élére. Ugyanekkor tett
esküt Const. G. Ratescu semmitőszéki szekció-
elnök is, akit viszont Niculescu helyébe a második
szekció élére neveztek ki elnöknek. Mindketten a
semmitőszék teljes ülése előtt a semmitőszéki bi-
rák összeségének kezéhez tették le az esküt.

— **Halálozás.** Özvegy Lutai Jánosné
folyó hó 13-án Aradon elhunyt. Temetése folyó
hó 14-én délután 6 órakor lesz a feisőtemető
halottasházából. Az elhunytban dr. Lutai Cor-
nel ismert aradi ügyvéd anyósát gyászolja.

— **A galati polgármester autószerencsét
lensége.** Bucurestiből jelentik: A Galati melletti
Serbesti közsegen egy automobil, amelyben Mi-
haiescu galati primár, Tatovici volt prefektus és
nejeik, valamint Mihaiescu leánya ültek, felborult
Valamennyi utas súlyosan megsebesült.

— **Földrengés-pánik Sanct-Moritzban.**
Sanct-Moritzból jelentik: Az elmúlt éjszaka
egy perces földrengés volt. A földrengés nagy
pánikot idézett elő a fürdővendégek között és
sokan még az éjszaka folyamán elutaztak a
fürdőből.

— **Székelési zavarok,** bélgörcs, puffadt-
ság, gyomorszedülés, izgalmi állapotok, szív-
idegesség, félelemérzés, bódultság és álta-
lános rosszullet esetén a természetes
„Ferenc József” keserűvíz a gyomor és bél-
csatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül
kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós
megkönnyebbülést okoz. Az évszázad legki-
válóbb orvosai a Ferenc József vizet úgy fér-
fiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes
eredménnyel alkalmazták. Kapható gyógy-
szertárakban, drogériákban és fűszerüzle-
tekben.

— **Államcsiny Portugáliában.** Lisszabonból
jelentik: Portugáliában tegnap ismét államcsinyt
kísértek meg. Az államcsiny azonban kudarcra
végződött. A lisszaboni és oportói helyőrségek
feltázták a kormány ellen, amely azonban a
hozza hű csapatok segítségével leverte a lázadást.
A hivatalos jelentések szerint a kormány teljesen
ura a helyzetnek és képes lesz megfelelő rendszá-
bályokkal biztosítani a rendet. Ujabb hírek sze-
rint azonban a portugál kormány a lisszaboni és
oportói helyőrségek államcsinye miatt lemondott.

Ne dobja el régi nyakkendőjét!
20 lejtért újja alakítják: HOFFMANNAL Strada
Alexandru (Salacz-ucca) 1. Ceipkoaruház. 3601

Hétfőtől
Vivian Gibson, Herman Picha
és Margareta Kupferrel

A valóperes nő.

A MAROSPARTI
mozgósínházban
Monopol Filmcentrale
TIMISOARA.

HENNY PORTEN MA A Marosparti mozgóban.

— Lengyel tábornok titokzatos szökése. Varsóból jelentik: Néhány nappal ezelőtt rejtélyes körülmények között eltűnt Zágorszky tábornok, akit Vlnából Varsóba vitték a hadügyminiszter elé. A tábornok Vlnában hivatalos hatalommal való visszaélés vádjá miatt be volt börtönözve és az ügyész indítványára Varsóba szállították, hogy szabadlábra helyezték, azzal a feltétellel, ha jelentkezik a hadügyminiszternél. A hivatalos jelentésben a hadügyminiszter ama véleményét nyilvánítja, hogy Zágorszky megszökött és elrejtőzött. Ezért elfogadási parancsot adott ki ellene.

— Hász Erzsébet meghalt. Aradi előkelő társaságokban jól ismert uriaszony halálának híre érkezett ma Aradra: Sántóczy Elemérné, született Hász Erzsébet a Tátrában elhunyt. Az uriaszony neve a háboru alatti években vált különösen ismertté, amikor ugyanis a Vörös Kereszt Egyesület alelnökünl állását töltötte be és jelentékeny jótékony munkát végzett. Legutóbb Mezőhegyesen lakott, ahonnan tüdőbajának kezelésére utazott a Tátrába. A gyógyulást azonban hiába kereste, mert a kór 48 éves korában végzett vele. Halála a Hász-, Kayser-, Kintzig- és Simó családokat borította mély gyászba. Vasárnap délután helyezik hazahezott hamvait Mezőhegyesen örök nyugalomra.

— Tűz Chisineu (Kisjenőn). Chisineu—Kisjenőről jelentik: Veszedelemesnek ígérkező tüzeset történt tegnap délután az aradmegyei Chisineu. Eddig ismeretlen okok következtében tűz keletkezett Rafila György gazdálkodó házában és az összes melléképületek, valamint az udvaron felhalmozott nyolc óriás tűzifa elhamvadt. A lakóházat, amelynek padlásán akár nagyobb mennyiségű buza volt betakarítva, sikerült a tűzoltóságnek agilis munkájával megmenteni. A tűzveszedelem okának kiderítésére a vizsgálat megindult.

— Ezüstlakodalom. Mihály Vazul aradi fodrászmester és neje szül. Marián Stefánia ma tartják szük családi körben 25 éves házassági évfordulójukat.

— Az aradi izzólámpagyár volt igazgatójának letartóztatása. Megirtuk, hogy Darvas Dávidot, a timisoarai (temesvári) Tungstram villamossági részvénytársaság ügynökét tegnap a Tungstram-gyár feljelentésére Aradon elfogták és Timisoarára (Temesvárra) szállították. A letartóztatás úgy Timisoarán (Temesváron), mint Aradon nagy feltűnést keltett, hisz Darvas aradi ember, akit nemcsak itt, hanem máshol is, komoly és korrekt tisztviselőnek ismertek. Darvas körülbelül három évvel ezelőtt tűnt fel Aradon, mint egy izzólámpagyár, kereskedelmi igazgatója, a vállalat azonban, amelynél dolgozott, felszámolt és így Darvas a timisoarai (temesvári) Tungstram-gyárhoz került, ahol eleinte belső munkát végzett, majd mint a gyár ügynöke, a regátba ment. Ily módon most elszámolási differenciát keletkeztek a céggel. A timisoarai (temesvári) rendőrség még nem hallgatta ki Darvas, aki azonban maga is kijelentette, hogy 160.000 lejt tesz ki az összeg, amivel pillanatnyilag nem tud kellően elszámolni. Darvas hangoztatja, hogy az összeget nem sikkasztotta el és nem is fordította saját céljaira, de a könyvek áttekintése után tud csak felvilágosítást adni a 160.000 lejről.

— Jacobi Gyula vizsgázott fogász szabadságáról visszaérkezett és újból rendel Str. Bucur (Eötvös-ucca) 4.

— Bonyolódik a Kolumbus-uccal zsarolás rejtélye. Budapestről jelentik: A rendőrség — mint megirtuk — szabadlábra helyezte Fuchs Jenőt, a volt katonai nyomozót, akit a Kolumbus-uccai zsarolás tetteseként tartóztatott le. Miután maga Bartók Zoltán, a koronatanu nem ismerte fel Fuchsban a zsarolót, szabadlábra kellett helyezni Fuchsot, aki kijelentette, hogy tényleg katonai nyomozó volt és körözik. Azonban a szomszédországok bocsátottak ki ellene körözőlevelet, miután szerintük bűncselekményt követett el ellenük.

— Az Aradi Pokári Jótékony Egyesület Teretkezési Csoportja értesíti tagjait, hogy özv. Halász Józsefné elhalálásával a 112-ik számú szelvény vált esedékessé. Az igazgatóság.

— Izgalmas baleset a budapesti Beketow-cirkuszban. Budapestről jelentik: A Beketow-cirkusz tegnap esti előadásán Labero áhathipnotizált egy berber oroszlan sulyosan megsebesítette a kezén. A hipnotizőr rendes szokás szerint folytatta szuggeszciós mutatványait. Utójjára következett a himoroszlán hipnotizálása. Labero megkezdte produkcióját. Egy fél kilós darab hussal a mereven fekvő oroszlan orrára ütött. A hatalmas állat ebben a pillanatban felugrott és Labedora vetette magát, majd két mancsa közé kapta Labero jobb kezét és kezefejebe harapott. Labero nem vesztette el lélekjelenlétét, balkezeiben lévő pálcájával az állat tarkójára ütött. Az oroszlan eleresztette a véres kezét. Labero emberei rémülten futottak a szerencsétlenül járt artista segítségért. Aztán levette nadrágsziját, kiadzeledett a ketrec falához, kidugta jobb kezét, amelyből patakzott a vér és hangosan kiáltott segítségére. Aztán levette nadrágsziját, kiadta a kerítésen, hogy kössék el vele erősen vérző karját. Aztán szerencsésen kijutott a ketrecből. Laberot az orvos szerint lélekjelenléte mentette meg. Állapota sulyos. Az eset a nézőközönség soraiban óriási izgalmat keltett.

ANGELO FERRARI MA A Marosparti mozgóban.

— A timisoarai zsidó középiskolában az 1927—28 iskolai évre a beiratások 1927. szeptember hó 1—6-ig történnek. Az összes iskolák, névszerint a 8 osztályos fiuliceum, a 4 osztályos leánygimnázium és a 4 osztályos felső kereskedelmi iskola nyilvános joguak, vagyis a tanulók saját intézeti tanáraik előtt vizsgáznak és államérvényes bizonyítványokat kapnak. Az épülő internátus az 1927—28. tanév folyamán előreláthatólag meg fog nyitni. Bővebb felvilágosítással (válaszbélyeg) szolgál az igazgatóság.

— Dr. Posgay István operateur szabadságáról megérkezett. Rendel szanatóriumában Str. Mocioni (Orczy-u.).

— H. Sziklay Gizi táncitanárnő, tánciskoláját kezdők és haladók részére szeptember hó 1-én a Strada Cercetasilor 7., (Szent Pál-uccai) tánctermében megkezd. Külön gyermek (baba)-kolonok, 4 éves kortól kezdve. Magánórák megbeszélések szerint. Kolonokban tanítva lesznek a legújabb modern táncok: Bananas-Slud, Heerbic-Jeebics, New-Blues, New-Black bottom, Charleston 1927. Beiratkozás és bővebb felvilágosítás lakásán, Strada Cercetasilor 7.

LEGSZEBB FILM a Dél rózsája.

Raileanu államtitkár Aradon.

Nyugdíjasküldöttség az államtitkár előtt.

(Arad, augusztus 13.) Ma délbén Aradra érkezett Raileanu közlekedésügyi államtitkár, akit délután 3 órakor felkeresett az Acsev-palotában az Acsev-nyugdíjasok küldöttsége, dr. Angel István polgármester vezetése mellett. A küldöttség elpanaszolta az államtitkár előtt is azt, hogy az Acsev-nyugdíjasok júliusi és augusztusi nyugdíjukat még nem kapták meg, amire az államtitkár azonnal sürgönyözött a timisoarai (temesvári) kerületi igazgatóságnak, utasítva azt, hogy a nyugdíjak fizetését 24 óra alatt kezdje meg. Egyben igazolásra szólította fel az igazgatóságot, hogy a kifizetéseket mindeddig miért nem eszközölte.

Kijelentette a küldöttségnek az államtitkár, hogy az esküt nem tett és elbocsájtott vasuti tisztviselők ügyeit is rendezni fogják, mivel illetékes helyen is megdől az eddigi merev álláspont és ott is elismerik, hogy szerzett jogokról van szó. A vasutigazgatóságok máris utasítást kaptak, hogy ezekről kimutatást készítsenek, kitiintetve azt, hogy ki mennyi ideig szolgált a MÁV-nál és a CFR-nél, mert szeptemberben újból összeül a román-magyar bizottság és az végleges döntést hoz valamennyi függő ügyben.

Ekkor jut majd fontos szerep az oradeai

(nagyváradi) nyugdíjbizottságnak, amely tárgyalta a MÁV- és az Acsev-nyugdíjasok szabadjegy-ügyét is. A MÁV elismeri, hogy a nyugdíjasoknak ehhez joguk van, a román vasut azonban munkaerő hiányában nem bajlódik ezzel a kérdéssel, úgy, hogy a nyugdíjasok maguk segítenek magukon olyképp, hogy kimutatást küldenek az igényjogosultakról a MÁV jegykezelőségének, továbbá a határállomásokra és az aradi egyesület kiállítja azt az utalványt, amelynek alapján megkapja mindenki a magyar vonalakra a szabadjegyet. Valószínű, hogy október végéig ez az ügy is teljes elintézést nyer.

Öngyilkos lett

Purjesz Lajos öccse.

Ismert magyar újságíró tragikus halála.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Szükszavu távirat jelenti Budapestről, hogy dr. Purjesz Imre, a Magyar Hirlap szerkesztője 36 éves korában lakásán ma délbén iöbelötte magát és meghalt. Tettét a távirat szerint azért követte el, mert terveit nem tudta megvalósítani.

Ez a lakonikus távirat egy közbecsülésnek örvendő család, a budapesti Purjesz-család tragédiájának újabb szomorú stációját jelenti. Dr. Purjesz Imre öccse volt Puresz Lajosnak a „Világ” megalapítójának és főszerkesztőjének. A fiatal Purjesz bátyja alatt kezdte meg az újságíróskodást. Amikor Purjesz Lajos, a magyar újságírás e kiváló alakja ezelőtt három évvel 41 éves korában meghalt, hátrahagyott családjá csakhamar igen kritikus anyagi helyzetbe került. A magyar kormány nemsokkal Purjesz Lajos halála után betiltotta a talán szándékosan túl kihi-vóan és agresszíven szerkesztett „Világ”-ot s ezzel a Purjesz-család elvesztette az egyetlen megélhetési bázist, amit az elhunyt család fő hátrahagyott. A „Világ” szerkesztősége azonban Feleky Gézával az ében más érdekcsoporttal megvette a Magyar Hirlapot, abból nagy reggeli lapot csinált, azonban Purjeszről egyszerűen megfeledkeztek és így a Világ megalapítójának családja valóságban nyomorba került. Purjeszék erre pert indítottak a „Magyar Hirlap”, mint a Világ jogutóda ellen, azonban a „Magyar Hirlap”-vállalat, noha csaknem kizárólag a volt „Világ” em-bereiből állott, tagadta, hogy a lap a „Világ” jogutóda lenne és így a pör hosszadalmassá vált, sőt hovatovább Purjeszék reménye is egyre csökkent, hogy azt megnyerhetik. Közben, hogy a felszámolást, ami Felekyéknek a volt alapító családjával szemben tanúsított eljárása nyomán keletkezett, némileg enyhíthessék: dr. Purjeszt, Purjesz Lajos öccsét alkalmazták a Magyar Hirlapnak. A Purjesz-családnak azonban ez édeskeveset használt és ezért akciót indítottak, hogy újból megjelen-tethessék a „Világ”-ot. Illetékes körök eleinte hajlandóknak is mutatkoztak arra, hogy engedélyt adjanak a „Világ” újból való megjelenésére, de aztán ezt a hajlandóságot elgáncsolták és ez az újabb méltánytalanság annyira elkészerítette az ifjabb Purjeszt, hogy ma önkézevel vetett véget életének. Az öngyilkosság nemcsak Budapesten, hanem egész Magyarországon nagy feltűnést és részvétet keltett.

Ismerősei körében különben úgy tudják, hogy végzetes tettét anyagi gondok miatt követte el. A nemrégiben még rendezett viszonyok között élő ember már hónapok óta rokonai támogatására volt szorulva s bár házas volt, éjszakáit mindig más és más rokonánál töltötte. Néhány nap óta teljesen buskomor lett, kerülte az embereket, nem aludt, nem olvasott és nem is táplálkozott rendszeresen. Zsebeiben összesen 40 fillért találtak, annyije maradt meg a tekintélyes vagyomból, amit nagyrészt a Világ feltámasztásának sikertelen kísérleteire költött el.

Dél rózsája MA A Marosparti mozgóban.

Mocsárláz

tizedeli meg a Duna-deltát.

Az egészségügyi miniszterium nagyszabású intézkedésekkel védekezik a malária borzalmas pusztításai ellen.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójától.) A malária nemcsak a Duna deltája körül a több négyzetkilométer terjedelmű mocsarakban szedi áldozatait, hanem az ország többi részéből is nap-nap után jelentenek újabb malária megbetegedéseket. Nálunk idáig semmit sem tettek ez alattomos betegség ellen, míg külföldön már évek óta a legváltozatosabb eszközökkel harcolnak a malária terjesztő szunyogok ellen. Csak nemrégiben érkezett a hír, hogy Amerikában a Panama-csatorna körüli mocsaras vidékeken, a malária egész országrészek kipusztításával fenyegetett, mikor a praktikus amerikaiak erélyes lépésre szánták el magukat. Óriási területeket nyers petroleummal öntöztek meg, hogy a malária terjesztő szunyogokat kipusztítsák és ez erélyes, igazi amerikai rendszabálynak eredménye is volt. Négyzetkilométer területeket sikerült mentesíteni a maláriától.

Bucuresti-i munkatársunk felkereste az egészségügyi miniszterium illetékes osztályát, azzal a kérdéssel, hogy milyen rendszabályokkal védekezik a miniszterium ez alattomos betegség ellen. A miniszteriumból munkatársunk a következő felvilágosítást nyerte.

— Tény az, — mondotta informátorunk, — hogy az utóbbi években, különösen a jól szervezett védelem hiánya folytán, a malária erősen szedi áldozatait, különösen a munkásság s a földmivesosztály keretében. A rendelkezésre álló statisztikai adatok szerint körülbelül 100.000 munkáskézből ragadja ki a szerzőt ez a betegség évenként. Maga a Népszövetség is akcióba lépett e betegség elhárítására, jól megfontolva, hogy e baj veszedelmet-jelent a tagállamok nemzetgazdasági életére is.

E kérdés megoldására különös gondot fordít a közegészségügyi miniszterium államtitkára. A sikeres védelem megszervezése érdekében, egy központi irodát állított fel a közegészségügyi miniszteriumban, hogy a statisztikai adatok alapján e kérdést behatóan tanulmányozhassák. A meglévő higiéniai intézet köteles e központi szervezet munkáját támogatni. E cél érdekében, a higiéniai intézet igazgatója, dr. Mezincescu, személyesen bejárta az 5 közegészségügyi körletet, tehát Braila, Covurlui, Tuțova, Falcu, Cahul, Ismail és Tulcea megyéket, hogy a kérdést alaposan tanulmányozza. Ez alkalommal nagy orvoshiányt állapított meg, a ma szolgálatot teljesítő közegészségügyi szerv kevés e nagy feladat megoldására.

A közegészségügyi miniszterium már meg is tette ez irányban a szükséges lépéseket, előszörban a szükséges személyzetről gondoskodott és e vidéken elhatározták egy megfelelő laboratórium felállítását, hogy a megbetegedettek vérént analizálhassák. Ilyen laboratóriumok fognak Isacea, Daeni (Tulcea), Ismail, Cahul és Bohusban működni. E célra még felhasználják a giurgiui és a galati-i községi laboratóriumokat, valamint a miniszterium sulinai laboratóriumát is. Mint a betegség elleni szerrel, a közegészségügyi miniszterium ez évben is kinin-nel fog dolgozni, melyet a vármegyei főorvosoknak fog kiadni, hogy a betegeket ellássák, de eltérően az eddigi rendszertől, a kinin kékszinű pasztillákban lesz kiadva, hogy az esetleges visszaéléseknek elejét vegyék.

Hogy a betegség elleni harc eredményesebb legyen, a közegészségügyi miniszterium a kininen kívül más gyógyszerek alkalmazását is terve vette.

Megrendeltek külföldről egy új malária elleni szert, a Pasmochin-t, mely egy teljesen újfajta preparatum és kísérletezés címén, csak egyes erre a célra kijelölt kórházakban fognak vele gyógykezeltetni a veszélyeztetett vidékeken.

A bacillus terjesztő szunyogok pusztítására, tenyészteni fognak egy bizonyos fajtájú halat, mely Amerikában is nagy szolgálatot tett a bacillus terjesztő szunyogok petéi és lárvái pusztítása ákál, tehát valószínűleg nagy ered-

ményt fognak elérni vele a Duna deltában is. Ez a hal faj már Jugoszláviában és Olaszországban is kielégítő eredményt mutatott fel. Ezek a halak, bár nagyon kicsinyek, de roppant falánkok, úgy, hogy naponta körülbelül 1000 lárvát tudnak elpusztítani. Dr. Mezincescu magával hozott Jugoszláviából e halakból, melyeket a laboratóriumokban szaporítani fog

és mikor megfelelő számot fog elérni, ki fogja őket tenni a Duna deltában.

E lépések, valamint a már meglévő védekezési módok bizonyára erősen megkönnyítik a malária elleni védekezést s a betegség gyógyítása ákál nagyon sok munkás-kezet fog visszakapni az amugy is nagy munkáshiányban szenvedő közzgazdaságunk.

Aradi mérnök titokzatos öngyilkossága.

Megmérgezte magát egy francia autógyár aradi képviselője. — Családi bajai adták kezébe a mérgepooharat.

(Arad, augusztus 13.) Egész Aradon nagy feltűnést keltett az a tragikus öngyilkosság, amely tegnap éjszaka történt a Strada Bucur (Eötvös-uca) 4. számú házában. Ebben a házában lakik Klein József mérnök, aki mint anyvi sok sorstársa, áldozata lett a reménytelen gazdasági viszonyoknak. Klein József ezektől fakereskedő volt, de a háború utáni dekonjunktúra következtében teljesen tönkrement. Sok mindennel megpróbálkozott, hogy feleségének, akivel romantikus körülmények között kelt egybe és gyermekének, nyugodt életet biztosítson. Próbálkozása azonban sikertelen volt. Az anyagi gondok miatt sokszor volt kisebb-nagyobb összetűzés a házastársak között, amely odáig fajult, hogy az asszony — bár ugyanabban a házában vett lakásba — de külön költözött férjétől. Az anélkül is rendkívül ideges embert a családi viszálykodás nagyon elkésztette. Még egy próbát tett, hogy biztosíthassa családjá részére az anyagiakat. Érintkezésbe lépett a Berliet-autógyárral és sikerült is annak képviselőjét Arad és környéke részére megszereznie.

Autólerakatát és irodáját a Strada Horia (Széchenyi-uccában) akarta épen a közeli napokban megnyitni. Már teljesen elkészült új

vállalatának megindítására. Közben azonban újabb nehézségek támadtak, amelyek bizonyos akadályokat gördítettek legújabb vállalkozása elé. Ez aztán végleg elkésztette Klein Józsefet. Tegnap este, a lakók bementése szerint, kiakart békülni feleségével, azonban a békülési szándékából ismét összeszórtalkozás támadt. A meggyötört ember tíz óra után ment fel szobájába, bezárkózott és tizenkét óra után néhányperccel fájdalmas nyögések hallatszottak a szobából. A szomszédok figyelmesek lettek a hangokra, többen odasiettek és betörték az ajtót. A szoba közepén, eszméletlen állapotban fekvő Klein József. Azonnal a közelben lakó dr. Kerpel Vilmos orvost hívták a beteghez, aki autójával az eszméletlen embert beszállította a kórházba. Ott megállapították, hogy luminállal és valami más ismeretlen méreggel mérgezte meg magát. Nyomban gyomormosást végeztek rajta és gondos ápolás alá vették. Klein József állapota ma reggelre valamennyire javult is. Felesége déiben érte ment és mentőkocsival hazavitette, hogy lakásán ápolhassa tovább. A tragikus sorsu ember állapota súlyos és még minden túl az életveszélyen. A megrendítő öngyilkosság az egész városban mélyszéles részvételt keltett.

Mozi.

xx Naponta 2 előadás a Marosparti mozgószínházban. Hétfőtől a Marosparti mozgószínházban az előadások folytatólagosak lesznek és fél 9 és 10 órakor kezdődnek.

Marosparti mozgó.

Vasárnap:

A Dél rózsája

A főszerepben Henny Porten és Angèle Ferrari

Hétfőn, kedden, szerdán:

Válóperes nő

A főszerepben Vivian Gibson és Herman Ploha.

Aradgáji gazda

halálos szerencsétlensége.

Megrendítő szerencsétlenség történt ma délben Aradon, a Piata Stefan Cel Mare (Béla)-téren. Tinolov János gáji gazda egy fával megrakott szekeret hajtott a téren keresztül. A lovak egy közeledő autótól megvadultak és vad iramban vágattak végig a téren.

Egy gödörnél a kocsifelborult és Tinolov a lezuhló fahasábok alá került. Az összegyűlt emberek a szerencsétlen ember megmentésére siettek, de csak súlyos sérülten tudták kihuzni a farakomány alól. A mentőkért telefonáltak, akik az eszméletlen embert a kórházba szállították. Életbenmaradásához kevés reményt fűznek az orvosok.

Embortelen merénylet történt Aradon.

Egy tizennyolc éves fiu támadása egy ötéves leányka ellen. — Meg akarták lincselni a merénylőt.

(Arad, augusztus 13.) Bestiális merényletet követett el ma délelőtt egy tizennyolc éves fiu egy öt esztendő leányka ellen. A felháborító eset Aradon a Sava Raicu (György)-uccának egyik házában történt. A szerencsétlen leányka szülei nem tartózkodtak odahaza, ezt az alkalmat használta fel K. R. tizennyolc éves tanuló. Behatolt a lakásba és megtámadta a gyermeket. A leányka fájdalmas sikoltására összeszaladtak a lakók és amikor látták, hogy mi történt, a merénylő fiut megakarták lincselni. Az előhívott rendőr szabadította ki a lakók kezei közül és a rendőrségre kísérte. A leánykát ma orvosi vizsgálat alá vették és megállapították, hogy súlyos betegséget kapott a merénylő fiutól. Megindult a szigorú eljárás a bestiális fiu ellen.

APOLLOBAN ma utoljára kettős műsor

M A L E K BOXBAJNOK

Kitűnő vígjáték 7 felv.

Ezt megelőzi:

Tulsó partról

drama 6 felvonásban. — Főszerepben: Olga Tschehowa, Paul Wegener.

Előadások kezdete 5, 7 és 1/10 órakor. — Mérsékelt helyárak.

URÁNIÁBAN ma utoljára kettős műsor

SZENT HEGY

Téli sportkép 9 felvonásban.

Főszerepben: Frida Richard

Ezt megelőzi:

Szenvedélyes asszonyok

Rigó Jancsi és Simay hercegnő története 8 felv. Főszerepben: Eszterházy Agnes, Fern Andra.

Uj fordulat a Grozavescu gyilkosságban

Szenzációs meglepetéseket ígér Grozavescu anyjának ügyvédje. Mőgegyszer bíróság elé állítják a megölt tenorista gyilkos feleségét.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A gyilkos Grozavescuné egyre visszatartóbb módon viselkedik meggyilkolt férjének özv. édesanyjával szemben, ki már visszautazott Lugojra. Grozavescuné, aki felmentése előtt ünnepélyesen lemondott minden igényéről férjének hagyatékával szemben, amint az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége már jelentette, felmentése óta fondorlatos módon arra törekszik, hogy férjének volt lakását és annak berendezését megkaparintsa, a meggyilkolt művész özv. anyja viszont a hagyatékot fia kicsiny árva részére akarja megmenteni.

A gyilkos Grozavescuné, aki néhány hét előtt visszatért Bécsbe és azóta apjánál lakik, szinte minden nap megjelenik a bezárt lakás előtt és erőszakkal be akar hatolni. Már több ízben hangos szóváltásra került a sor közöttük és a Grozavescu-család ügyvédje, Gürtler Hans dr. között, aki egy botrányos jelenet

után kénytelen volt Grozavescuné eltávolítására rendőrt hivatni.

Grozavescuné vakmerőségében tegnap arra vetemedett, hogy az egyik bécsi estilapban nyilatkozatot tett közzé, amelyben felháborító módon emlékezik meg meggyilkolt férjének özv. anyjáról és közli, hogy követeléseiről csak abban az esetben mond le, ha Grozavescu édesanyja 500 millió koronát ad első, Caltun Demeterrel való házasságából származó leánykájának.

Az érthetetlen és vakmerő követelés arra indította Gürtler dr.-t, hogy szintén nyilatkozzék.

Gürtler dr. nyilatkozatában kijelenti, hogy új adatokat sikerült szereznie Grozavescu meggyilkolásának előzményeire vonatkozólag, amelyek új bizonyítékok képeznek Grozavescunével szemben, s könnyen az ítélet megsemmisítését és perújítást eredményezhetnek. Mivel — ugymond — Grozavescuné magatartása egyre provokálóbb és türethetlenebb, Gürtler dr. szenzációs meglepetéseket és új fordulatot helyez kilátásba a meggyilkolt művész felmentett feleségének ügyében.

KÖZGAZDASÁG.

Az új pénzügyi törvényjavaslat szerint csak részvénytársaságszerű pénzügyintézetek fogadhatnak el betéteket.

Nyilvános elszámolásra kötelezik a magánbankokat, s csak ideiglenesen adnak részükre működési engedélyt. — A javaslat új mérlegtípust tesz kötelezővé.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Az Alschek-botrány óta mértékadó körökben az a vélemény alakult ki, hogy a banküzleteket ellenőrizni kell, nehogy az Alschek-féle eset megismétlődhessen. Mint ismeretes, Alschek bankár bukása számtalan betétest tett tönkre. Az ellenőrzés gondolata abból a tényből sarjadt ki, hogy a bankok jórészt idegen pénzzel dolgoznak és a közönség bizalma és nyugalma csak úgy teljes, ha kellő jogszabályok védik a betétesek érdekét.

A javaslat, melynek előkészítő jellege van, főleg a kisbankok ellen irányul, melyek nem bírnak részvénytársasági jelleggel és mégis betéteket fogadnak el. A javaslat szerint csak részvénytársaságok foglalkozhatnak betétüzletekkel és ezért az országban létező körülbe-

lül ezer magánbanknak csak átmenetileg adnak működési engedélyt, ezt is a feltételhez kötik, hogy megfelelő saját tőkét mutassanak ki, ne fogadjanak el betéteket és mérlegeiket hozzák nyilvánosságra.

A javaslat másik intézkedése, hogy új mérlegtípust fog megállapítani az összes bankokra nézve. A típusnak olyannak kell lennie, hogy a laikus közönség is kellő tájékozódást szerezzen arra nézve, vajon milyen a bank vagyoni állapota. A latens-tételek alkalmazhatóságát a törvény nem zárja ki, mert ahhoz ugyanis csak azok a bankok folyamodnak, amelyek a tartalékolást anyagi megbízhatóságuk sérelme nélkül végezhetik.

A javaslat egyes módosítások után valószínűleg őszkor kerül a parlament elé.

Zürichben 3.22 a lej.

Helyi valutaárak. (Augusztus hó 13.)

Kifizetések: Berlin 38.75, Amsterdam 65.35, Newyork 162.75, London 791.50, Páris 6.39, Milánó 8.91, Prága 4.83, Budapest 28.42.50, Zágráb 2.86, Bécs 22.95, Zürich 31.40. — Áru: Márka 38.50, dollár 162, angol font 790, francia frank 6.40, olasz lira 8.90, cseh korona 4.80, pengő 28.40, dinár 2.80, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31.30. — Pénz: Márka 38, dollár 159, angol font 780, francia frank 6.10, olasz lira 8.40, cseh korona 4.70, pengő 28.10, dinár 2.70, osztrák schilling 22.90, svájci frank 30.80. — Irányzat: lanya.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Augusztus hó 13.)

Kifizetések: Páris 6.36, Berlin 38.20, London 788, Newyork 162, Milánó 8.86, Zürich 31.30, Bécs 22.85, Prága 4.81. — Valuták: Napoleon 650, német márka 38, léva 1.20, török lira 0.78, angol font 780, francia frank 6.50, svájci frank 31, olasz lira 9, drachma 2, dinár 2.85, dollár 161, lengyel márka 17, osztrák schilling 23.25, pengő 28, cseh korona 4.90.

Zürichi tőzsdenyitás. (Augusztus hó 13.)

Berlin 123.32, Amsterdam 207.90, Newyork 518.75, London 2520.87.50, Páris 20.33.50, Milánó 28.23.50, Prága 15.39, Budapest 90.55, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.22, Varsó 58, Bécs 73.06.

Zürichi tőzsdézárlat. (Augusztus hó 13.)

Berlin 123.30, Amsterdam 207.88, Newyork 518.75, Páris 20.33.25, Milánó 28.23.50, Prága 15.39, Budapest 90.55, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.22, Varsó 58, Bécs 73.06.50.

— 1800 millió lej értékű vasuti anyagot szállít a német nehézipar a CFR-nek. A berlini „Börsenkurir“ értesülése szerint a román kormány szerződést kötött egy német nehézipari csoporttal a CFR-nek szükséges vasuti anyagok és jelzőkészülékek szállítására. A szállítási összeg 45 millió márkát, vagyis átszámítva 1800 millió lejt tenne ki és a jövőteli összeg számlájára történne.

— Hamis dollárbankjegyek vannak forgalomban. A hatóságok, bankok és pénzügyintézetek arról szereztek tudomást, hogy hamis 20 dolláros bankjegyek vannak forgalomban. Az egyikféle hamis bankjegyek kibocsátójaként a National Bank of Colexico-California szerepel, székhelyük 1902., ellenőrző betűjük: A, kincstári jegyük: H. és Hugh H. Culloch arc képe van rajtuk. Ugyancsak hamis 20 dollárosok vannak forgalomban a National Bank of Poarsall-Texas kibocsátási intézet feltünteté-

Erzsébet Mozdó

Ma, vasárnap d. u. 3, 4, 5, 6, 8 és 10 órákor és holnap, hétfőn d. u. 7 és 10 órákor utóljára.

A mezeien asszony.

Henry Batlle híres regénye után rendezte Leonee Perret, a Kőéjszaka rendezője. Főszerepben Szvetlana Petrovics és Nita Kaldi.

Erzsébet Mozdó

Kedden d. u. 7 és este 10 órákor

IBOLYAFALÓ

A harsónymű király operette nyomán. — A legutóbbi idők legszenzációsabb vígjáték sláger. Főszerep: Harry Liedtke, Li Dagover és Veres Ernő. Jön! „DAGPIN“ a legszenzációsabb filmretek Jön!

Szép idő esetén az esti előadások a kerthelyiségben.

sével. Ezeknek a hamisítványoknak kibocsátásáért is 1902. ellenőrző betűjük B, kincstári számuk 552., 494, és szintén Culloch arc képe van rajtuk.

— A bányatörvény új intézkedése. Bucurestiből jelentik: A központi pénzügyi bizottság tegnap tartott ülésén az új bányatörvényvel kapcsolatban az egyes homályos szakaszok tekintetében a következő magyarázó rendeletet adta ki: Nem tartoznak bélyeglevél alá a mellékletek sem, ha az illető vonatkozó kérvény, vagy beadvány bélyegmentes. Az állami és közigazgatási hivatalokhoz beadott egyszerű kérvények 8 lejes bélyeggel látandók el minden esetben, kivételt képeznek azonban az állami letétek és állami hitelek igénybevétele ügyében beadott kérvények, illetve bejelentések, amelyek felülbélyegzése a kérdéses összeg után történik. Valamely kérdés, vagy állapot bizonyítására bemutatott magánvállalati, vagy egyéni bizonyítványok a szükséghez képest 1, 2, illetve 5 lejes bélyeggel látandók el. Szerződések, átírások, vagy egyéb tranzakciókra abban az esetben, ha az érték nincs feltüntetve, vagy az nem haladja meg az 5000 lejt, 10 lej, ezen felül pedig 20 lej bélyeg jár.

SPORT

O Nincs belépődíj a Hellas vízfürdőjében. Vasárnap délután 5 órákor izgalmas versenyekkel kezdődik a Hellas vízfürdője, amelyen díjtalanul fogadják az érdekes sportlányosságok iránt érdeklődő vendégeit a Hellas sportklub. Lesznek kacagató vízkabará és mulatságos vízverseny, kitűnő buffet és nagyszerű üdítő italok. Ma az idő kedvezőtlen, az ünnepélyt hétfőn tartják meg.

O Egyetemek Európabajnoksága. Rómából jelentik: Az európai egyetemi bajnokságokban eddig 19 ország jelentette be részvételét. Olaszország 100, Franciaország 65, Magyarország 45, Bulgária és Csehország 40-40, Lengyelország 35, Anglia 30, Svájc 25, Ausztria 20 és Törökország 17 atlétai nevezett be.

Apolloban hétfőtől Kettős műsor! Uránjában hétfőtől

Párba a pusztán.

(A szerelem korbáca.) Blasco Ibañez regénye után, dráma 10 felv., fős. Greta Garbo. Est megjelöl!

Ideális férfi.

Amerikai kalandor film 5 felvonásban. Főszerepben: ROBERT WARWICK.

Vörös macska.

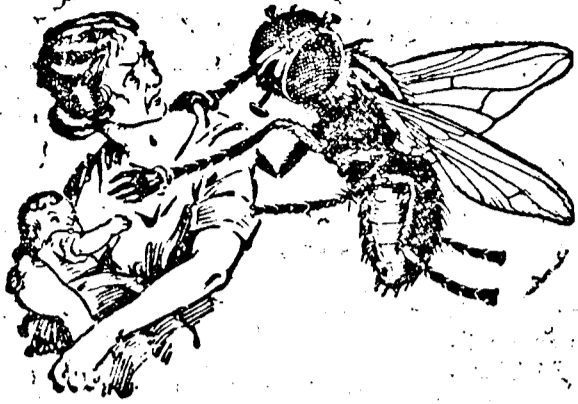
Szenzációs kalandor film 5 felvonásban. Főszerepben: GUST ROLF.

Est megjelöl!

Első szerelem.

Dráma 6 felvonásban. — Főszerepben: JOE KING.

Az előadások 5, 7 és 10-kor kezdődnek. Mérése: elt helyárak!

A légy a legnagyobb veszedelem!

Pusztítsa el a FLIT készítményével!

A légyek szőrös lábaikon millió és millió bacilust hordanak szét, amelyekkel aztán megfertőzik az ételeket. A megfertőzött élelmiszerek pedig tifuszt, lázat, szédülést és diarét okoznak.

Tökéletes folyékony rovarirtószer!

A FLIT a hírneves entomológusok és vegyészek fáradságtalan kutatásainak páratlan eredménye. Mint a legkifünőbb tudományos vegyszer pár perc alatt elpusztítja a legkártékonyabb, legösszefőbb rovarokat

ugymint legyet, szunyogot, poloskát, svábbogarat, hangyát és bolhát valamint ezek lárváit és petéit. A szaga kellemes, alkalmazása pedig a legegyszerűbb, hála a FLIT pompás szórókészülékének. Nem hágy so tot

Kapható az összes drogériákban, gyógyszertárakban, festéküzletekben, gyarmatáru kereskedésekben és minden nagyobb vaskereskedésben.

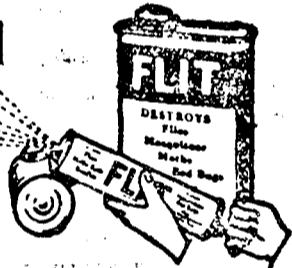
Kizárólagos vezérképviselő:

DROGHERIE STANDARD, BUCURESTI, 2. Strada Zorilor.

FLIT

ELPUSZTIT:
legyet, szunyogot, poloskát, molyt hangyát, bolhát és minden rovar.

Sárga tubus, fekete sávossal áthuzattal.

8188

Gazdasági intézőt

keres nagyobb középirtok. Hosszabb gazdasági gyakorlattal rendelkező, erélyes, munkaszerető, külső gazdasági valamint irodai munkában is jártas, románul is beszélő. Érdeklődők ajánlataikat „SZORGALMAS” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalához küldjék. 4289

«Viccen»
„A ROKA” vezet.

Öröknyelvést

olesón vállal nagygyakorlatu mérlegkes könyvelő és kiokat az új törvény alapján, vállal könyvelési állást fél fizetés mellett. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4283

Bevárosban

szép 7 szobás magánház parkirozott udvarral, nagy kerttel olcsó áron: — belvárosban villaszerű ház 3 szobás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral 375.000 leiert: — városnáza közelében legszebb magánház 5 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással; — a volt Varjassy Lajos-uccában 4 lakásos ház vízvezetékekkel, istállóval, gazdasági udvarral és nagy kerttel 420.000 leiert eladó. Kizárólagos megbízott: Haász Albert irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Gyomorbántalmak,

emésztési zavarok és székelési rendellenességek az életet kinossá tehetik. Epen ezért egy házból se hiányozzék a

Prof. dr. Páter-féle

Gyomor- és Hashajtó-tea.

Ezen teák kitünő hatását számos köszönő- és elismerő-levél bizonyítja:

Kötelességemnek tartom legmelegebb köszönetemet kifejezni nagyszerű teájukért, amely nagyon jót tett. Nagyszerű gyógyító hatásu és valóságos jótétemény ez a népek, mivel a gyógyteák nemcsak jók, hanem olcsók is.

H. A.

Az első üveg teánál görcseim elmaradtak és idővel étvágyam megjött és álmatlanságom eltűnt.

Gh. N. S. fogházigazgató.

Májusban lesz egy éve, amióta mindent eszem és naponta vörösbort iszom. Ezt három évi szenvedés után. Az eredmény az volt, hogy 12 kg-t hiztam és még hizom. Mostan teljesen egészségesnek érzem magamat. Amiből saját maguk is levonhatják a következtetést. S. B. állomásfőnök. Az Önök hashajtó teájuk egy nagyszerű gyógyító-szer. Hosszabb idő óta szenvedek gyomorfájdalmakkal összekötött macacs székrekedésben, amióta azonban a dr. Páter-féle hashajtó-teát használom, nagyon jól érzem magam és nem szenvedek többé székrekedésben, amely annyi ideig kínzott.

M. M. G. j. titkár.

A Prof. dr. Páter-féle gyógyteák minden gyógyszertárban és drogériában kaphatók és utávvétellel mindenkor megrendelhetők. CsILLAG-gyógyszertár, Brassov (Brassó), Hosszu-u. 5. delhetők kerakunktól: Könyv ingyen ismertetőkönyvecskét!

Mulatság.

— A legszebb és leggondosabban megrendezett nyári ünnepélyek egyiké lesz az aradi nyomdászok táncestjével egybekötött kertiünnepélye, mely augusztus 28-án Ujaradon, a Kornett-féle vendéglőben lesz, és melynek jövedelme a munkanélküli nyomdászok javára fordítatik.

Rádió-műsor.

Vasárnap, augusztus 14. Wien—Grác. 21. Operett-előadás. — Zágráb. 21.30. Esti hangverseny. — Stuttgart. 20. A klasszikus kínai zene. — Róma. 21.10. Szimfonikus hangverseny és operarészletek. — Prága. 22.20. Hangverseny. — Pozsony. 18.15. Kvartett. — München. 17.30. Zongora hangverseny. — Milano. 20.45. Hangverseny. — Leipzig. 18. Operaelőadás. — Boroszló. 20. Hangverseny. — Berlin. 22.30. Táncczene. — Budapest. 9.10. Német-magyar ref. istentisztelet. 11. Ev. istentisztelet. 12.15. Dr. Szilágyi Imre magyar matinéja. 16.30. Könnyű zene. 18. Dunkel Norbert felolvasása. 19. Operaelőadás.

Hétfő, augusztus 15. Wien—Grác. 20. Klasszikus operett részletek. — Zágráb. 20. A Rosbroj kvartett hangversenye. — Stuttgart. 20.15. Hangverseny. — Róma. 21.10. Könnyű zene. — Prága. 22.20. Hangverseny. — Pozsony. 17. Táncczene. — München. 20. Robert Koppel-est. — Milano. 23. Jazz-band. — Leipzig. 20.15. Kamarazene. — Frankfurt a. M. 21.15. Kamarazene. — Boroszló. 21. Énekhangverseny. — Berlin. 21.

Kamarazene. — Budapest. 9.30. Hírek, kozmetika. 10. Zenésmise a belvárosi templomban. 12. Cigányzene. 16.30. Magyar operetthangverseny. 18. „Aranyember” (Jókai színműve) 21. A szegedi dalosünnepély. 22. Cigányzene.

Kedd, augusztus 16. Wien—Grác. 20. Tarka est. — Zágráb. 20.30. Orosz-est. — Stuttgart. 20. Hangverseny. — Róma. 17.45. Zenekari hangverseny. — Prága. 20.20. Tarka est. — Pozsony. 19.35. Gramofonzene. — Nápoly. 21. Operettszemelvények. — München. 18. Operaelőadás. — Milano. 23. Jazz-band. — Leipzig. 20.15. Énekhangverseny. — Frankfurt a. M. 20.18. Operettelőadás. — Boroszló. 20.15. Népszerű hangverseny. — Berlin. 20.30. Tarka est. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17. Dudich Endre előadása. 18. Katonazene. 19.45. Pusztay Sándor régi magyar dalestje. 21. A margitszigeti szimfonikus zenekar hangversenye. 22. Cigányzene.

Szerkesztői üzenetek

Régi előfizetők. Az új bélyegtörvény 144k szakasza értelmében, amennyiben a bankbetétet az illető bank legalább hat hónapig felmondás nélkül kezelte, ezen összeg után 100 lejenként 5 banit, a hat hónapon túl kezelt betétösszegek után pedig 2 bani ugynevezett gyümölcsözeti illetéket kell fizetni. Az illetéket a bank vonja le s abban az esetben, ha betevő betéti összegét a félévi zárlat előtt vette volna ki, a banknak jogában áll a legmagasabb volt betéti érték (tehát csak a tőke) után számítani az illetéket. Miután az új bélyegtörvény május 1-ével lépett életbe, az én nővére esetében a közzölt összeg után legfeljebb 16 lej 50 banit, illetve 6 lej 60 banit kellett volna csak levonni. — Négyéves előfize-

tés. Betegségével feltétlenül orvoshoz kell fordulnia. Ne késlekedjék, mert az csak további ártalmára lehet. — Krajcsovits Jánosné Butent. A nyugdíj kiutalása dolgában a legcélszerűbb ha az aradi nyugdíjasok egyesületéhez fordulnak (Went Manó ügyv. címén, Str. Ghiba Birta), s az egyesület minden sérelmes ügyben eljár illetékes helyen, hogy az sürgősen orvosoltassék.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzura Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékérei nem vállalunk felelősséget. ÖZLETATVÉTEL.

Ügyfeleim nevében felhívom az aradi IDET C. F. R. Camionaj szállítási vállalat esetleges hiteltelőséit, hogy irodámban követeléseiket három nap alatt jelentsék be.

Dr. Fényes Lajos ügyvéd,
4245 Arad, Str. Consistoriului 46.

Márton Jenő * Fiinternátusa

Budapest, Andrassy-ut 95. (Villasor) Tel: 125-43

Nevelőintézet bennlakó- és bejáró elemi-, közép-, polgári- és f. kereskedelmi iskolai tanulók számára. XIX. tanév. Prospektus. Felvétel a szünetidőre, valamint az 1927/28. tanévre minden nap. 4214

Magántanulók előkészítése intézetben kívül.

INGYEN KAP

minden vevő oroton vagy delain maradékot, aki augusztus 31-ig a

„RECORD”

divatruházában vásárol. Arad, Str. Eminescu 15. (Deák Ferenc-ucca). 4108

Szönyegeik, függönyök, sezlontakarók, ágy- és asztalterítők, matracgradli, butorkelme nagy választékban „**MERCANTIL**” divatruházban (ezelőtt Pick Ernő és Társa) Arad, Bul. Regina Maria No. 18.

Topolyabetétes háló bevonulás miatt eladó vagy átadó 6 havi lefizetés mellett
Str. Corneli Leocadia 22. szám (Mossóczy-telep. Érdeklődni vasárnap délután 2-6-ig.

Női harisnya aszures cakkos szálú és „NIXE” cörna fától Lej 145.— Pamut harisnya 24.— Lejtől! Cörna harisnya erős, tartós 65.— Lejtől! Selyem harisnya 85.— Selyem harisnya erős és tartós Lej 128.— Férfi és gyermek divat harisnyák, zoknik és patent harisnyák! Keztyűk! Női reform nadrág mosó L. 68.— Cörna l. minős. L. 240.— Csipkék óriási választékban
Bogyó A. Arad, Str. Eminescu 18

Terézia Felter kozmetikai intézete. Aromassage, olcsó bérletben, hajszálak végleges eltávolítása, mindennemű szépséghibák kezelése. Str. Eminescu 6, Mezzania 5. 8618

FIGYELEM! Mindennemű épületjavításokat, tatarozásokat, átalakításokat, valamint új épületek tervezését és építését a sorrendű kivitelben a legjutányosabb árban vállalja **DÁN GYÖRGY** építőmester Arad-Séga, Strada Constantin Brancoveanu 55. (volt Koszoru-uca), saját házában. 3269

Belváros közelében bármilyen iparvállalat céljaira alkalmas ház 16x12 és 12x7 m-es műhellyel, több mellékkel, iparvillany és irargvárral, nagy pincével és 2 kétszobás lakással, olcsó áron, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni lehet: **HAASZ ALBERT**-irodájában Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 12. 16632

Makulatura 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban.

A mi sorsjegyeink szerencsésével játszanak!

Kendeljen meg még ma zárt borítékban egy cseh-szlovák állami osztálysorsjegyet!

KARL BAUER, cégnél, Prága, Parizská 28. Egy sorsjeggyel kétmillió cseh koronát nyerhet.

Huzás már aug. hó 20-án!

Hivatalos arak:	
1/1 sorsjegy	1600K.
1/2 "	800 lej
1/4 "	400 lej
1/8 "	200 lej
	100 lej

4151

240.000 sorsjegy, 120.000 nyeremény

Minden második sorsjegy feltétlenül nyer!

Össznyeremény: 65.000.000 ok

Ki óhajtja, hogy oly szép arca legyen mint nekem?

Hogyan szerezhethet fehér és tiszta, bársonyosan finom arcbőrt, gyengéd pirt a Szépségcsodásreceptjével

Az Ön gyógyszerésze beszerezheti ezt a páratlan tápanyagot a bőr és szövetek ujjaszervezésére.

- Nincs egyetlen ránc és nincs egyetlen redő
- Nincs fényes orr, nincsenek fényes arcok
- Egy csodásan bársonyos arc

Este mielőtt lefekszik, egy kávéskanálnyi friss krémet és növényolajat dörzsöljön el arcán és másodnap csodálattal fogja látni, hogy arcának ráncai és pattanásai mennyire eltűntek és hogy Ön mennyire megfiatalodott. A krém és az olaj teljesen zsirtalan és a bőrnek az a tápláléka, mely legismertebb és egyben szépiíti az arcot. Nemcsak azért, mert a bőrszöveteket felfrissíti és eltünteti a ráncokat, a nagy pórusokat és az arcnak más defektusát, hanem azért is érdemes használni azt a szert, mert az a felsőbőrt is megváltoztatja, frissé és rózsássá teszi. Az Ön szokott gyógyszerészertára pár nap alatt elkészíti a bőrnek ezt a táp

Ajánljuk ezen időre a Tokalon szépségszappan használatát!

lálékot, vagy Ön azt készen is megkaphatja a Tokalon név alatt már közismert készítményben. Ezer és ezer asszony, aki már elmúlt negyven, sőt ötven éves is és nagy gyermekeik vannak, fiatalos arcot nyernek ezáltal a csodálatos krém által. A legtisztább elemekből van összetéve bár egyuttal a legdrágábbakból. Teljesen ártalmatlan és a bőrnek semmi irritációt nem okoz. A krémet két alakban készítik: zsírós és zsirtalan alakban. Biztosítjuk Önnek a teljesen kielégítő eredményt, mely ha elmarad teljes összegben visszatérítjük Önnek a pénzt.

Pearl Witte Gabrielle Robinne Marguerite Carré Marthe Chérel

Jegyzet: Tokalon krém és szappan az ország összes gyógyszerésztáraiban, drogériáiban és illatszertáraiban kapható. Egy tégely Tokalon krém 80 leibe kerül. Nagy tégely, amely a kcsi kétszeresét tartalmazza mindössze lej 120. Egy darab szépségszappan lej 40. Ha valahol nem lenne beszerezhető, küldjék be az összegét **Parfumeria Elitei** Bucuresti, Calea Victoriei 39.

Uj daráló malom
Liszt finomságára éről mindennemű gabonát 30 lejért métermassánként. Szives párifogást kér!
Kormon Gyula Arad, Str. Máriaugy 71. (Kossuth-uca). 8852

Ki akar érettségizni? Középiskolai összevont magánvizsgálatokra és érettségire, teljes anyagi felelősség mellett előkészít Galgóczy Magántanfolyam
Budapest, VIII., Mária Terézia-tér h. rom

Olcsó malomeladás!
Legjobb buza-termő vidéken nagy közlegény, egyedülálló gőzmalom, országút mentén, állomástól félórás távolságra 8 szobás lakóházzal, gazdasági épületekkel, feltűnő olcsó áron, 550.000 lejért eladó. 16632
Kiszárolagos megbízott: **Haasz Albert** Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12.

PALYAZATI HIRDETME NY.
Az aradmegyei sirta-világosi római káth. hitközség kántori állásra pályázatot hirdet.
Pályázók kötelesek:
1. Kántori képesítéseiket eddigi működési bizonyítványaikkal együtt bemutatni; ezek hiányában képességeikről személyes meggyőződést nyújtani.
2. Folyamodványaikat legkésőbb szept. hó 31-ig a hitközség elnökségéhez juttatni.
A kántor köteles a hétköznapi, a vasárnapi és az ünnepnapi istentiszteleteken a kántori teendőket végezni, továbbá köteles a tanuló-ifjúságot és a se-dülő ifjúságot egyházi énekkortársban részesíteni. Megkivántatik a kántortól a magyar és német nyelven való kántorizálás.
A kántor fizetése évi 36.000 lej és stóla, amely legalább 5000 lejt tesz ki. Ha az agrárreform alapján a hitközség kántori földékhöz jutna, ezek is a kántor rendelkezésére fog-nak bocsáttatni.
Elkésztett kérvények figyelmen kívül hagyatnak.
Treffert Ferenc
hitk. elnök.

4210

Használt ólom
monvételre keressék.

A raktáron levő összes nyári ruha és bluz újdonságokat a mai naptól kezdve, saját áron alul is kiárusítom.

Iuliu PLESZ Gyula Arad,

női- és gyermekfelöltő központi nagy-
áruház, Strada Colonel Pirlo 5. szám,
a színház hátsó bejáratával szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélveggel ellátott kérdézködéssre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

MERCUR jellegre levél van, kérem sürgősen átvenni. 4223

FERI délután 3. Színház, Margit. 4229

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen legjobb az **EGGER-PETROL**. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. 3 91

HÁZASSÁG.

EGYEDÜLLŐ, intelligens, 46 éves hivatalnok 18-25.000 lei jövedelemmel házasság céljából keres egy vagyonos nőt 26-40 év közöttűt. Leveleket „Boldogság” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 4209

BENŐSÜLNÉK, bármilyen munkakörrel, özvegy vagy elvált 30 év körüli kellemes nőt elvinnék. Ingatlan vagyonom 400.000 lei. Névvél ellátott levelet 40 éves izr. megnyerő külsejű jellegre kérek Weisz ügyvédségi iroda Oradea Str. Alexandrii 2. 4235

OKTATÁS.

Főiskolai hallgató

előkészítési pót- és magánvizsgákra.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4248

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró- és szabásati tanfolyam, az esti órákban is. Arad, Str. Eminescu 6. 6934

Pótvizsgákra

franciából nagyon olcsón biztos sikerrel előkészítik 8941

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

ÜZLETEK.

KIADÓ a belváros forgalmas utcájában 2 kisebb üzlethelyiség. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4155

CURTICI állomáson szálloda és vendéglőnek készült épületek kiadó. Jó üzlet, pénzzel rendelkező és románul is beszélő szakember részére. Bővebbet Háromy gazdaságnál, Arad, Strada Eminescu 5. 4220

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS lakás kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4244

KERESÉK LELEPÉS MELLETT a város központjában 3-5 szobás modern lakást fűtőszobával, a szükséges összes mellékkel. Ajánlatokat „Központhoz” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4243

BUTOROZOTT szoba villanyvilágítással urihölgynek vagy uriembernek esetleg két személy részére augusztus 15-re kiadó. Str. Cercetasilor (Szt. Pál) 10. 280

EGY különbejárattal uccal butorozott szoba kiadó. Str. Clorogariu 4. 4248

BUTOROZOTT szoba külön bejárattal kiadó. Str. Serb Teodor (Török Gábor-ucca) 15. 4254

ALKALMAZÁS.

NÖTLEN ember, ki napi foglalkozását végezheti, teljes ellátás és lakás ellenében házmesternek felvétetik. Koltzander, Bulv. Reg. Ferdinand 57-59. 4236

EGY most érettségizett fiatalember fűszer-angros üzletbe irodal. gyakornoknak felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4237

CSINOS fiatal szobaleány azonnali be lépésre keresetik Str. Sincal (Szent Antal-ucca) 15. félmelet. 4238

TARHONYA készítmény vállalk. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4222

PERFEKTE deutsche Stenotypistin sucht Beschäftigung von 5-7 nachmittags. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 4161

KIFUTOLEÁNY azonnali felvétetik Salgónénál Arad, Strada Consistoriului (Batthyány-u.) 12. I. em. jobb. 1000

JÓL FŐZŐ mindenek magánháza évbi bizonyítvánnyal felvétetik. Str. Ciocnea 5. szám. 4228

SEGÉD a rőtös és fonálú szakmából, ki a román vevőkkel jól tud bántani, felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4241

SZÜCSSEGÉD, prima munkás, állandó munkára felvétetik. Plesz Gyula áruház. 4234

RENDES, jó főző mindenek szeptember 1-re keresetik. Bulev. Carol I. 37. II. em. 14. 4252

Mielőtt kályhaszükségletét beszerezné tekintse meg ahol „PUCHER” cserépkályhák raktárai Arad, Bul. Reg. Ferd 63/65 (Dengli-ház), és takaréktűzhelyek leszállított áron szerezhetők be. Átrakások, javítások, felburkolások és minden a szakmába vágó dolgok a legpontosabban végeztetnek. Szíves pártfogást kér: SZERB ANTAL kályhás-mester

Előnyös házcseré!

Jól jövedelmező üzletes sarokház magánházzal, vagy kisebb bérházzal (magánlakásokkal) eloszereltetik. Az esetleges különbözet, hosszabb időre is kedvező kamattal mellett, kölcsönkép hagyatik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4208

TELEFON: 111. Új és használt TELEFON: 111.

IRÓGÉPEK

prima amerikai márkák: „Underwood”, „Royal”, „Remington” stb. olcsók és jók eladása

kedvező részletfizetésre is.

Javitása, karbantartása és ujjaalakítása

románia legnagyobb és legmodernebbül berendezett javítóműhelye!

Köszönetképpen havi díj ellenében!

SZEGFÜ-nél ARAD, a főpostával szemben Str. Brațianu II.

Ventilátor készülékek, zseblámpák, Dura elemek legolcsóbban

VARGA & ROSENFELD

villamosági vállalatnál ARAD, Központi szálló mellett. Csillár raktár! Telefon 808.

KETTŐ lakatos és vízvezeték tanuló felvesz Schaefer Richard Arad, Str. Consistoriului 26. 4253

MINDENES felvétetik, főzni tudó előnyben részesül. Barthmes Victor Arad, Str. Nicu Filipescu 40. 4255

ASZTALOS tanoncok ellátással felvétetik Paladios asztalosmesternél, Str. Nicu Filipescu 14. (Flórián-u.) 15296

KERESTETIK falura szeptember 1-re kis háztartásba szerény igényű, jól főző gazdaszony. Zichy grófné Pesac Jud. Torontál. 4189

KERESÉK megbízható asszonyt vagy leányt másfél éves gyermek mellé. Ing. Gheorghiu Bul. Carol 87. 10430

CSECSEMŐHÖZ megbízható gyermekleányt keresetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4205

VÉTEL ÉSELADÁS.

AJTOK legjobb állapotban eladók. Str. Granicerilor (Török Ignác) 5. 4247

BIEDERMAYER szalon és asztal. antik komódok, szekrény és varróasztalok, ebédlő szőnyegek, összekötő perzsa szőnyegek, hálók, ebédlők, szalónok, fotelök, asztalok, székek, függönyök, tükrök, festmények, férfi ruhák, íróasztalok, könyvszekrények, virágállvány, gyermekkosz, gyermekjátékok, vitrintárgyak, disztárgyak, részáló stb. eladók. Salgóné, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em., jobb. 1000

! T É G L A !

Ajánljuk I. osztályú nagy- és kis méretű falazótégla és cserepet gyártelepünkön vagonba rakva, helyben kívánatra helyszínrre szállítva, a legolcsóbb napi árban. BRAUN GUSZTÁV téglagyára Telefon 171. és 135.

EGY 2 vagy 4 kerékű toló kocsit megvételre keresetik. Ajánlatok Barthmes Victor Str. Nicu Filipescu 40. kéretnek. 4256

EGY drb. 25 átméretű Kirohner-féle abrichter és egy drb. 6 méteres transmissio 6 drb. lagorta: sürgősen eladó. Strada Cituz 112. 4200

CSERÉP 253 sz. duplafalcos, vörös, legjobb minőségű, legjutányosabb árban és kedvező feltételek mellett.

Pollak Sándor gőztéglagyárában Aradon, textilgyár mellett. 1028

KÜLÖNFÉLÉK.

EGY istálló kis szobával vagy anélkül kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4213

AZON gesztenyebarna nő, akivel tavaly együtt utaztunk „Félix” fűtőre, kiülje be címét az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. Jellege „Vételten találkozás.” 4242

A szerb templom

közepesen jó magánház, elfoglalható háromszobás lakással, 250.000 lejért eladó.

Megbízott: Györfly „Mures” irodája Str. Unirei 18.

Központhoz közelfekvő

3-4 szobás modern lakást, kerttel, keresünk.

Medgyesi Bank aradi fiókja Strada Horia (Széchenyi-u.) 1. sz.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. é. közönséget, hogy Str. Brancovici (Lázár V.-u.) 5. szám alatt

uri fodrásztermet nyitottam.

Szíves pártfogást kér teljes tisztelettel

Szabados József.

Házasság

csak akkor boldog, ha butorait „ARTA” Butoripárnál szerzi be Arad, Str. Eminescu (Deák F.u) 20-22.

Régi, bevezetett biztosító intézet

keres könnyen lebonyolítható életbiztosítási ágazat eszközésére

megbízható szerzőket.

Más foglalkozásuaknak kifizető mellékjöv. védelem, nyugdíjasoknak megfelelő elhelyezkedés. Írásbeli ajánlatok „Állandó” jellegre Rudolf Mossehoz Arad, Ugyanott INKASSZÁNS és IRODASZOLGA felvétetik. 10431

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dácia szállóval szemben. :- Telefon 86.